

Vergaderjaar 2014–2015

34 002**Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2015)****Nr. 9****VERSLAG**

Vastgesteld 9 oktober 2014

De vaste commissie voor Financiën belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen en opmerkingen in dit verslag afdoende zal beantwoorden, acht de commissie hiermee de openbare behandeling van het voorstel van wet voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave	blz.
Inleiding	2
Maatregelen regeerakkoord, Begrotingsafspraken 2014 en besluitvorming in 2014	6
◦ Inkomensbeleid	6
◦ Fiscale innovatieregelingen	8
◦ Gebruikelijkloonregeling	9
◦ Belasting op leidingwater	14
◦ Afvalstoffenbelasting	14
◦ Woningmarktmaatregelen	18
◦ Aanpassing ouderenkorting en afschaffen ouderentoeslag box 3	21
◦ Levensloop	23
◦ Aanpassing afbouw kindgebonden budget	23
Werkkostenregeling	23
Energiebelasting	33
Overige maatregelen	38
◦ Oudedagsvoorzieningen	38
◦ Aftrekbaarheid buitenlandse boeten	39
◦ Tier 1 voor verzekeraars	39
◦ Btw-vrijstelling ziekenhuizen	40
◦ Gebruik taxatierapporten in de BPM	40
◦ Auto's met dubbele cabine	40
◦ Eén bankrekeningnummer	41
◦ Versnelde invordering toeslagen	42
◦ Uitbreiden bevoegdheid toezichthouders toeslagen	42
◦ Personeelsleningen	42

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Belastingplan 2015. De leden zijn tevreden dat in tijden van financiële krapte de belasting op arbeid met bijna 1 miljard euro wordt verlicht en werken meer lonend wordt gemaakt voor alle inkomensgroepen via een verhoging van de arbeidskorting. Daarnaast benadrukken deze leden dat de maatregelen voor de woningmarkt bijdragen aan het verdere herstel van de woningmarkt en huiseigenaren met een restschuld ontzien.

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden over de wijze waarop de regering met dit Belastingplan de eerste stappen zet naar lagere belastingen op werk en een verschuiving van lasten naar vervuiling. Die stappen zijn de opmaat naar een bredere herziening van het belastingstelsel gericht op een verlaging van de lasten op arbeid met 15 miljard euro en daarmee op groei van de werkgelegenheid. De leden van de PvdA-fractie verzoeken de regering in haar beantwoording eveneens in te gaan op het commentaar van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs en het deel van het commentaar van het Register Belastingadviseurs dat betrekking heeft op het Belastingplan 2015.

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het Belastingplan 2015. Deze leden hebben verschillende vragen en opmerkingen welke zij de regering hierbij voorleggen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het Belastingplan 2015. Deze leden zien dat het Belastingplan opnieuw grotendeels uit lastenverzwaring bestaat en zij missen de vorig jaar aangekondigde eerste stappen op weg naar een belastinghervorming. De eerste schijf wordt per saldo verhoogd, de heffingskortingen worden verder afgebouwd, de DGA's moeten meer belasting betalen, op innovatie wordt bezuinigd, de afvalstoffenbelasting zorgt voor hogere lasten bij burgers en bedrijven, de energiebelasting voor bedrijven wordt fors verhoogd en de ouderenregelingen worden uitgekleet. Veel lastenverzwaringen vinden ook buiten het Belastingplan plaats, zoals het vervallen van de AOW-partnertoeslag en de forse versobering van de kindregelingen. Lastenverzwaringen uit vorige jaren doen zich nog steeds voelen, zoals de accijnsverhoging en de verhuurdersheffing. Daarentegen zien de leden van de CDA-fractie geen concrete stappen van deze regering in het Belastingplan die een belastinghervorming dichterbij brengen. Een schrijnend voorbeeld is de huishoudentoeslag. De leden van de CDA-fractie onderschrijven de noodzaak om bij een belastinghervorming juist ook de toeslagen te hervormen. Zij begrijpen ook dat dit niet eenvoudig is, voorbereidingstijd zal kosten en stapsgewijs zal moeten worden ingevoerd. Maar met dit Belastingplan is weer een kans voorbij gegaan om de eerste stap te zetten. Wanneer zullen de plannen van de regering wel gepubliceerd worden? Ergerlijk vinden deze leden ook dat de regering de fout in de accijnsverhoging op motorbrandstoffen niet durft te erkennen en bovendien de accijnzen gewoon verder verhoogt via de indexatie. Dit terwijl buurland Duitsland de accijnzen langjarig niet indexeert en de Nederlandse accijnsramingen om allerlei redenen nu al met 364 miljoen euro over 2014 naar beneden zijn bijgesteld.

De leden van de CDA-fractie zien dat het pakket Belastingplan dit jaar beperkt is tot één wetsvoorstel en zij lezen hiervoor als reden «dat de Belastingdienst gebaat is bij een jaar met relatief weinig wetgeving». Deze leden delen de constatering dat er veel te veel fiscale wetgeving op de Belastingdienst afkomt, met name in het belastingplanpakket. Maar ze vragen zich ook af wat de geste van de regering waard is, nu de Belastingdienst naast het Belastingplan 2015 ook geconfronteerd wordt met de Wet Beschikking Geen Loonheffingen, de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsbedrijven en de Autobrief. Kan de regering oprecht zeggen dat er, alle fiscale wetgeving in ogenschouw nemende, dit jaar veel minder fiscale wetgeving op de Belastingdienst afkomt dan andere jaren? *«In dit Belastingplan wordt waar mogelijk een eerste bescheiden aanzet gegeven voor vereenvoudiging»*, zo lezen de leden van de CDA-fractie in de memorie van toelichting. De leden van de CDA-fractie vinden deze vereenvoudiging wel heel mager, aangezien het finaliseren van de werkkostenregeling toch al gepland stond. Het niet doorvoeren van slecht kabinetsbeleid, zoals de differentiëring in de belasting op leidingwater en de maatregel één bankrekeningnummer voor de omzetbelasting, juichen de leden van de CDA-fractie weliswaar van harte toe, maar het kan moeilijk een vereenvoudiging genoemd worden. Zonder deze slechte maatregelen van het kabinet hadden deze maatregelen immers ook niet vereenvoudigd hoeven te worden. De laatste vereenvoudigingsmaatregelen, aanpassing taxatie gebruikte auto's voor de BPM en een minieme vereenvoudiging in de energiebelasting, zijn nauwelijks het vermelden waard. De regering schrijft dat voor vereenvoudiging meerdere jaren moeten worden uitgetrokken, maar is dit een wel heel magere eerste stap. Hoe weegt dit op tegen de vele ingewikkelde regels die in het Belastingplan zitten, zoals de «meest vergelijkbare dienstbetrekking» in de gebruikelijkloonregeling en het moeten heronderhandelen van alle afspraken over het gebruikelijk loon en alle nieuwe regels over de nettolijfrente, zo vragen de leden van de CDA-fractie? De leden van de CDA-fractie vragen de regering tevens in te gaan op de vragen en opmerkingen uit de commentaren op het Belastingplan 2015 van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, het Register Belastingadviseurs en de SRA. De leden van de fractie van het CDA zijn het Belastingplan 2014 en de behandeling daarvan niet vergeten. Zij menen dat de regering in dat Belastingplan echt doof was voor kritiek vanuit de Kamer over uitvoerbaarheid en totaal irrealistische aannames, die dus ook niet uitgekomen zijn. Zij noemen in dit verband: De accijnsverhoging op brandstoffen zou geen grenseffecten kennen volgens de modellen en elke vraag om grenseffecten werd afgewezen. Tegelijk werd de accijnsverhoging op tabaksproducten met een jaar uitgesteld vanwege de wel degelijk aanwezige grenseffecten. Nu de accijnsopbrengsten meer dan 300 miljoen euro lager zijn dan geraamd, vragen de leden van de CDA-fractie of grenseffecten nu wel in de modellen zijn opgenomen of dat de regering volhardt in selectief shoppen. De belasting op leidingwater leidde tot een last minute compromis dat kant noch wal raakte en onuitvoerbaar was. De leden van de CDA-fractie namen de ongebruikelijke stap om het debat over het Belastingplan op de dag van de stemmingen te heropenen, omdat de definitie van leidingwater nog steeds niet duidelijk was. Dat ontkende de regering glashard, maar dat bleek wel het geval toen de belasting op 1 juli 2014 moest worden ingevoerd. Het invoeren bleek niet mogelijk. En dat kon de regering ook weten. De leden van de CDA-fractie vragen daarom hoe de regering dit gaat voorkomen nu de nieuwe uitvoeringstoets niet op tijd klaar is voor het Belastingplan. Is de regering bereid om alle («oude») uitvoeringstoetsen, die op de maatregelen in het Belastingplan zijn losgelaten, aan de Kamer te doen toekomen?

De regering kende haar eigen eindejaarsbesluit slecht, zo bleek bijvoorbeeld uit het eigen woningforfait waarover de regering de Kamer onjuist informeerde. Is de regering bereid een concept van het eindejaarsbesluit te publiceren?

De regering maakte de heffingskortingen wel (nog meer) inkomensafhankelijk, terwijl zij weet dat de Belastingdienst niet in staat is de tabellen bijzondere beloningen aan te passen en evenmin om de nieuwe heffingskortingen correct toe te passen in de voorlopige teruggave. Zijn deze beide zaken voor 2015 en verder wel goed geregeld, zo vragen de leden van de CDA-fractie, aangezien er nog vele verlagingen van de kortingen gepland staan?

Daarnaast zorgt de cumulatie van wijzigingen die in verschillende jaren zijn aangenomen voor onduidelijkheid. De leden van de CDA-fractie vragen de regering daarom naar een duidelijk overzicht van alle wijzigingen die per 1 januari 2015 in werking treden en het cumulatieve koopkrachteffect van al deze maatregelen.

De leden van de fractie van de PVV hebben met belangstelling kennisgenomen van dit wetsvoorstel. Daarbij hebben deze leden een aantal vragen, aan- en/of opmerkingen. De leden van de fractie van de PVV richten zich daarbij primair op de gebruikelijkloonregeling en de werkkostenregeling.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het Belastingplan 2015. Deze leden onderschrijven de waarschuwing van de Raad van State dat, zoals het advies over de ontwerpMiljoenennota 2015 ook aangeeft, een brede belastingherziening geboden is. Vorig jaar vroeg de Raad van State in haar advies over het Belastingplan 2014 ook al aandacht voor een noodzakelijke herstructurering van de inkomstenbelasting. Deze leden hebben er begrip voor dat de Belastingdienst, na veel fiscale wetgeving in de afgelopen jaren, gebaat is bij een jaar met relatief weinig wetgeving, maar de Belastingdienst is uiteindelijk gebaat bij een daadwerkelijke vereenvoudiging van het belastingstelsel. Ook daarom is het noodzakelijk snel concreet te worden ten aanzien van een herziening van het belastingstelsel.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel tot wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2015). Genoemde leden willen de regering graag een aantal vragen bij het wetsvoorstel voorleggen.

De Fiscale verzamelwet 2015 zal diverse fiscale maatregelen bevatten waarvan door de regering is geconcludeerd dat deze op enig moment genomen dienen te worden, maar niet noodzakelijkerwijs per 1 januari 2015. Dit voorstel wordt in het voorjaar van 2015 ingediend bij de Tweede Kamer. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of dit maatregelen betreft die per 1 januari 2016 in werking treden. Indien de maatregelen per 1 januari 2016 in werking moeten treden vragen deze leden waarom deze maatregelen in de Fiscale verzamelwet 2015 opgenomen worden en niet in het Belastingplan 2016.

Blijkens de memorie van toelichting speelt bij de keuze om het Belastingplan 2015 in omvang te beperken tot de min of meer noodzakelijke maatregelen een rol dat de Belastingdienst gebaat is bij een jaar met relatief weinig wetgeving. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of dit betekent dat de maatregelen die in de Fiscale verzamelwet 2015 worden opgenomen tot een extra uitvoeringslast voor de Belastingdienst zullen leiden. Indien dit inderdaad het geval is, vragen deze leden hoe dit zich verhoudt tot de in de brief «keuzes voor een beter belastingstelsel» genoemde vereenvoudiging?

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Belastingplan voor het jaar 2015. Genoemde leden hebben nog een aantal vragen bij het wetsvoorstel.

De leden van de SGP-fractie lezen dat de regering streeft naar complexiteitsreductie. Het Belastingplan 2015 bevat een aantal vereenvoudigingsmaatregelen, maar wat de leden betreft is dat nog maar een eerste begin. Zij hopen dat er een grote slag gemaakt kan worden bij de herziening van het fiscale stelsel. Zoals de regering aangeeft, vertalen de vereenvoudigingsmaatregelen uit het Belastingplan zich niet in lagere uitvoeringskosten. De leden van de SGP-fractie spreken de hoop en verwachting uit dat dit alleen geldt op de korte termijn. Op de lange termijn vinden zij vereenvoudiging én kostenreductie noodzakelijk. Zijn de vereenvoudigingsmaatregelen uit het Belastingplan 2015 wel kosten reducerend op de lange termijn?

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman heeft met belangstelling kennis genomen van het Belastingplan 2015. Van de broodnodige vereenvoudiging van belastingwet- en regelgeving lijkt in dit wetsvoorstel nog niet overtuigend sprake. Welke mogelijkheden ziet de regering, om binnen afzienbare termijn (nog binnen deze kabinetsperiode) tóch nog verdere stappen te zetten naar vereenvoudiging van het belastingstelsel? Ook worden er nog geen betekenisvolle stappen gezet in de richting van een belastingstelsel dat als geheel het verdienvermogen van de economie versterkt. Dat betekent volgens het lid van deze fractie vooral: het zo laag mogelijk belasten van de productiefactoren arbeid en kapitaal, en het geleidelijk en evenwichtig verder terugdringen van overheidsuitgaven. Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman vindt het teleurstellend dat het inhoudelijke kabinetsstandpunt over het rapport van de Commissie van Dijkhuizen inzake de hervorming van het belastingstelsel naar een onbestemde toekomst lijkt te zijn verschoven.

De brief «Keuzes voor een beter belastingstelsel» is in het beste geval te beschouwen als een eerste aanzet, maar biedt helaas nog heel weinig concreet houvast.

Met het Register Belastingadviseurs pleit het lid van de aan het woord zijnde fractie voor een voortvarende opvolging van het traject naar een samenhangende, integrale hervorming van het belastingstelsel. Kan de regering op dit belangrijke vraagstuk ingaan?

Het lid van de fractie 50PLUS/Klein heeft kennisgenomen van de verschillende stukken omtrent het Belastingplan 2015 van de regering en heeft daarover de volgende vragen.

Dit lid is van mening dat de lastenverlichting op arbeid en een vereenvoudiging van het belastingstelsel positief is in het Belastingplan 2015. De vereenvoudiging in het Belastingplan 2015 wordt door het lid van de fractie 50PLUS/Klein slechts als een tussenstap gezien; het herziene belastingstelsel voor de jaren daarna zal verdergaande vereenvoudigingen moeten laten zien.

Het lid Van Vliet heeft met belangstelling kennisgenomen van het Belastingplan 2015. Er resteren vooralsnog een aantal vragen.

Het is vrijwel onmogelijk om de toe- of afname van de complexiteit van het belastingstelsel, te beoordelen aan de hand van het Belastingplan, de individuele maatregelen en de toelichtingen. Toch is er veel consensus over de wens om het belastingstelsel te vereenvoudigen.

Welke mogelijkheden ziet de regering om de complexiteit van het belastingstelsel op enigerlei wijze uit te drukken in cijfers en/of kenggetallen, vraagt het lid Van Vliet? Indien we de fiscale regeldruk kunnen meten, dan kan de toekomstige ontwikkeling van de complexiteit beter worden gevolgd en bijgestuurd.

Maatregelen regeerakkoord, Begrotingsafspraken 2014 en besluitvorming in 2014

Inkomensbeleid

De leden van de PvdA-fractie nemen met instemming kennis van de relatieve verlaging van het tarief van de eerste schijf van de inkomstenbelasting, de aanpassing van de algemene heffingskorting en de aanpassing van de arbeidskorting. Hiermee worden effectief de lasten op arbeid verlaagd, waardoor mensen, veelal lagere inkomens, een flink groter deel van hun loon overhouden in hun portemonnee.

De leden van de SP-fractie vragen de regering uiteen te zetten waarom door leden van de regering veelvuldig wordt gesproken over een verlaging van de eerste tariefschijf in de inkomstenbelasting. Kan de regering zich voorstellen dat velen denken een verlaging van de eerste tariefschijf tegemoet te kunnen zien, terwijl deze feitelijk, ten opzichte van het tarief in 2014, wordt verhoogd?

Kan de regering in een figuur, vergelijkbaar met figuur 2, aangeven hoe de afbouw van de arbeidskorting eruit zou zien indien de maximale hoogte met 100 euro zou worden verhoogd ten opzichte van het wetsvoorstel, wanneer dit budgetneutraal zou worden ingevoerd? Kan tevens inzichtelijk worden gemaakt hoe de afbouw eruit zou moeten zien indien de maximale arbeidskorting met 200 euro zou worden verhoogd ten opzichte van het wetsvoorstel, opnieuw budgetneutraal?

De leden van de CDA-fractie zien dat de regering jaar op jaar via de heffingskortingen verder nivelleert en dan de rekening met name neerlegt bij de middeninkomens. Is de regering het met de leden van de CDA-fractie eens dat verdere nivellering zorgt voor het verdwijnen van banen, omdat de marginale druk toeneemt? Durft de regering toe te geven dat de rekening van het Belastingplan wederom bij de middeninkomens wordt neergelegd? Is de regering het met deze leden eens dat elke verdere stap tot nivellering en het verhogen van de marginale druk de stap naar een nieuw belastingstelsel alleen maar lastiger maakt? Kan de regering bij wijze van voorbeeld de marginale druk, inclusief de doorwerking in de toeslagen, eens aangeven voor een werkende alleenstaande ouder met twee kinderen (tien jaar en elf jaar oud), in een huurhuis (huur: 600 euro per maand) over het hele traject minimumloon tot drie keer modaal? Dus graag een vergelijking tussen 2014 en 2015 voor deze specifieke situatie.

De leden van de CDA-fractie dagen de regering uit inzichtelijk te maken wat de afbouw van de heffingskortingen betekent voor de verschillende inkomenscategorieën, conform het model van onderstaande tabel (Sybren Christians, «Middeninkomens betalen hoogste belasting», accountancynieuws.nl). Oftewel, kan de regering inzichtelijk maken hoe de belastingtarieven in box 1 eruit zouden zien indien de afbouw van de algemene heffingskorting en de arbeidskorting rechtstreeks in de tarieven zouden worden verwerkt?

Belastingtarief tot 65 jaar tot € 150.000 inkomen					
inkomen van	inkomen tot	nominaal tarief	arbeidskorting	algemene heffingskorting	marginiaal tarief
0	8.913	36,25%	-1,81%		34,44%
8.816	19.253	36,25%	-18,72%		17,53%
19.253	19.645	36,25%		2,00%	38,25%
19.645	33.363	42,00%		2,00%	44,00%
33.363	40.721	42,00%		2,00%	44,00%
40.721	56.531	42,00%	4,00%	2,00%	48,00%
56.531	83.671	52,00%	4,00%		56,00%
83.671	150.000	52,00%			52,00%

Bovendien kan de systematiek van de afbouw van de heffingskortingen niet op tijd verwerkt worden en moeten vele belastingplichtigen bijbetalen over het jaar 2014. Waarom waarschuwt de Belastingdienst pas sinds september 2014 dat een grote groep belastingplichtigen een onverwachte aanslag inkomstenbelasting tegemoet kan zien wegens de afbouw van de heffingskortingen? Waarom heeft de Belastingdienst belastingplichtigen in januari 2014 niet gewaarschuwd voor onverwachte aanslagen inkomstenbelasting? De Belastingdienst kan heel goed zien wie er een naheffing krijgt, zeker bij de belastingplichtigen voor wie zij zelf de voorlopige teruggave verkeerd heeft berekend. Is de regering bereid om nu die mensen aan te schrijven met wat hun te wachten staat en verder een publiekscampagne te voeren over de mogelijke massale terugbetalingen die mensen te wachten staan?

De huidige Staatssecretaris signaleerde dit probleem namelijk wel in het voorjaar bij zijn aantreden, maar heeft nog geen stappen ondernomen om de verwachtingen bij belastingplichtigen bij te stellen, terwijl dit wel een belangrijk speerpunt is uit de Brede Agenda. Wat betekent het elk jaar opnieuw verhogen van de afbouw van de heffingskortingen, terwijl dit niet op tijd verwerkt kan worden in de systemen van de Belastingdienst, voor de uitvoeringskosten van de Belastingdienst? Is de verdere afbouw van de heffingskortingen uit het Belastingplan 2015 wel op tijd in de groene en witte tabellen verwerkt, vragen de leden van de CDA-fractie?

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met instemming kennisgenomen van de voorstellen om de lasten op arbeid te verlagen. Zij zien dit als een eerste stap op weg naar een verdere verlaging van de lasten op arbeid om zo werken meer lonend en arbeid goedkoper te maken. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen in het bijzonder aandacht voor de positie van alleenverdieners met kinderen. Zij vrezen dat de voorgestelde maatregelen leiden tot een verdere verslechtering van de inkomenspositie van alleenverdieners ten opzichte van tweeverdieners. Zij vragen de regering om de cumulatieve inkomenseffecten van de maatregelen in paragraaf 4.1 voor 2015 en 2016 op een rij te zetten voor de volgende huishoudsamenstellingen: alleenverdiener met een salaris van 40.000 euro, alleenverdiener met een salaris van 60.000 euro, alleenverdiener met een salaris van 80.000 euro, tweeverdieners met een salaris van 30.000 respectievelijk 30.000 euro, tweeverdieners met een salaris van 40.000 respectievelijk 20.000 euro, tweeverdieners met een

salaris van 40.000 respectievelijk 40.000 euro. Zij vragen de regering tevens aan te geven hoeveel loonbelasting deze huishoudens in 2015 en 2016 gaan betalen. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering aandacht te houden voor de positie van alleenverdieners met kinderen, in het bijzonder bij de herziening van het toeslagenstelsel en het belastingstelsel.

In het Belastingplan 2015 worden veel maatregelen genomen die direct of indirect de belastingdruk beïnvloeden. Graag willen de leden van de SGP-fractie van de regering weten wat de invloed van het Belastingplan is op de marginale belastingdruk voor werknemers? Hoe verhoudt zich dat met de belastingdruk vóór het Belastingplan 2015?

Fiscale innovatieregelingen

De leden van de PvdA-fractie merken op dat in de huidige vormgeving, de verzilvering van het Research en Development Aftrek (RDA)-voordeel door het bedrijfsleven als problematisch wordt ervaren. Tegelijkertijd zijn deze leden van mening dat een verdere uitholling van de winstbelasting door grondslagversmalling onwenselijk is, gezien de trendmatig dalende lastendruk op kapitaal. In dat licht steunen de leden van de PvdA-fractie de schuif van het RDA-budget naar het budget van de S&O-afdrachtvermindering, het laatste immers als de facto lastenverlichting op de factor arbeid.

Kan de regering aangeven welke invloed de fiscale innovatieregelingen hebben gehad op de innovatie door bedrijven, vragen de leden van de SP-fractie? Welke invloed heeft de taakstelling op het fiscale innovatie-instrumentarium naar verwachting in 2015, 2016 en 2017 op innovatie door bedrijven? Hoeveel wordt per saldo geïnvesteerd dan wel bezuinigd op innovatie door de regering in de huidige kabinetsperiode?

De leden van de CDA-fractie verbazen zich over de grote bezuiniging op innovatie, zeker omdat innovatie als een van de speerpunten van de brede herziening belastingstelsel is genoemd. Wat is de ideologische motivatie om fors te bezuinigen op innovatie? Acht de regering het niet beter om rust en zekerheid te gunnen aan ondernemers als het gaat om de innovatieregeling in plaats van het jobbeleid waarbij er eerst gekort wordt op de innovatieregeling om vervolgens weer in innovatie te investeren?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering waarom de parameters van de S&O-afdrachtvermindering voor 2015 al wel bekend zijn en die van de RDA niet?

De bezuiniging op de fiscale innovatieregelingen wordt deels ingevuld door 10 miljoen euro te bezuinigen op de energie-investeringsaftrek, 10 miljoen euro op de milieuinvesteringaftrek en 10 miljoen euro op de willekeurige afschrijving milieuinvesteringen, in totaal dus 30 miljoen euro. De leden van de CDA-fractie menen dat het ongewenst is om veel verschillende milieumaatregelen te hebben die elkaar overlappen en allemaal andere voorwaarden hebben. Waarom heeft de regering er niet voor gekozen om de overlap eruit te halen en de drie regelingen te vereenvoudigen? Is een energie-investering maatschappelijk gezien, volgens de huidige wetgeving, niet ook een milieuinvestering? Is het niet handiger om met één lijst met investeringen te werken dan met twee? Waarom geldt er een hoger aftrektarief voor energie-investeringen (41,5%) dan voor milieuinvesteringen (36%, 27% of 13,5%)? Is het nodig om drie verschillende tarieven te hebben voor de milieuinvesteringen? Waarom geldt voor sommige milieuinvesteringen de aftrek van 36% en tevens de willekeurige afschrijving en voor andere milieuinvesteringen niet? Is de regering van mening dat het totaal van de drie milieufaciliteiten

eenvoudig is uit te voeren voor de Belastingdienst of deelt zij de mening van de leden van de CDA-fractie dat het wenselijk is om de drie regelingen te vereenvoudigen en zoveel mogelijk samen te voegen tot één regeling?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat het contractonderzoek door publieke kennisinstellingen uit de S&O-afrachtvermindering wordt gehaald. Veel kleinere bedrijven zijn niet in staat om een onderzoeker in dienst te nemen, maar willen wel gebruikmaken van onderzoek. Uit de genoemde evaluatie blijkt ook dat het doelgroepbereik bij kleine bedrijven (met minder dan tien werkzame personen) en zelfstandigen nog achterligt bij de bedrijven met meer dan tien werkzame personen. Worden kleinere bedrijven niet gedupeerd door het uitzonderen van publieke kennisinstellingen van de S&O-afrachtvermindering? Op welke manier wordt de toegang tot de WBSO voor kleinere bedrijven verbeterd?

De genoemde evaluatie in 2012 vermeldt dat bij de regeling voor contractonderzoek grote stappen voorwaarts zijn gezet, maar dat de regeling nog niet optimaal functioneert. Waarom kiest de regering niet voor het verbeteren van de huidige regeling, zo vragen de leden van de ChristenUnie-fractie?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen hoe de integratie van de fiscale innovatieregelingen vormgegeven gaat worden en welke effecten de integratie heeft op de stimulering van en de verhouding tussen arbeid en kapitaal.

Het lid van de fractie 50PLUS/Klein vraagt zich af wat de effectiviteit van de RDA wordt bij het MKB. Wat zijn de lasten voor de Belastingdienst en bedrijven versus de gemiddelde voordelen in euro's bij winstgevend MKB-bedrijven? Hoe kan het dat er een onderschrijding bij RDA heeft plaatsgevonden in 2013, terwijl de S&O een overschrijding kent?

Gebruikelijkloonregeling

De leden van de VVD-fractie lezen dat door verlaging van de doelmatigheidsmarge het verschil tussen DGA's en werknemers kleiner wordt en dat dit gevolgen heeft voor de inkomensafhankelijke premies en andere inkomensafhankelijke regelingen. Wat wordt hiermee bedoeld? Heeft deze wijziging ook effecten op het toekennen van de diverse soorten toeslagen? De leden van de VVD-fractie lezen dat naast de aanscherping van de doelmatigheidsmarge ook de bewijslast met het nieuwe begrip van meest vergelijkbare dienstbetrekking bij de DGA komt te liggen als hij of zij wil aantonen dat hij/zij een ander gebruikelijk loon wil hanteren dan de Belastingdienst. Levert deze werkwijze niet meer disputen op tussen DGA's en de Belastingdienst in de toekomst? Is deze regeling goed uitvoerbaar en is deze aanpassing ook daadwerkelijk nodig om de geraamde opbrengst te kunnen innen? Kan de regering ook reageren op de kritiek van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op dit specifieke punt?

De leden van de PvdA-fractie delen de wens van de regering om de doelmatigheidsmarge binnen de gebruikelijkloonregeling te verkleinen. Dit te meer in het licht van de aanzienlijk lagere gemiddelde belastingdruk van een DGA ten opzichte van een «gewone» werknemer, zoals ook blijkt uit een eerdere brief over de stand van zaken ten aanzien van de winstbox. Diverse fiscalisten hebben er op gewezen dat een kleine papieren aanpassing van de doelmatigheidsmarge in de praktijk nauwelijks effect heeft omdat de vaststelling van het gebruikelijk loon in hoge mate arbitrair is en in een soort onderhandeling met de inspecteur tot stand komt. De leden van de PvdA-fractie begrijpen dat de regering de realisatie van een opbrengst van 150 miljoen euro veilig wil stellen door het DGA-loon voor 2015 vast te stellen op 75/70e van het loon in 2013 als

dit loon in 2013 hoger was dan het standaardbedrag van 43.000 euro. Dat doet de vraag rijzen wat er gebeurt als dit loon in 2013 lager was dan 43.000 euro?

De leden van de PvdA-fractie kunnen de redenering volgen achter de vervanging van het begrip «soortgelijke dienstbetrekking» door de term «meest vergelijkbare dienstbetrekking». Het komt deze leden voor dat deze welkome aanpassing kan leiden tot een aanzienlijke stijging van het gebruikelijk loon – het gegeven voorbeeld van de orthodontist die nu een onzakelijk laag gebruikelijk loon geniet van 44.000 euro duidt daar ook op. Kan de regering een indicatie geven van de budgettaire opbrengst van deze maatregel in 2015? En verder zijn deze leden benieuwd naar de repliek van de regering op het verwijt van de belastingadviespraktijk dat met deze maatregel een onoorbare omkering van de bewijslast wordt ingevoerd.

De leden van de SP-fractie vragen de regering of er bij de overgangsregeling niet ten onrechte vanuit wordt gegaan dat iedereen de doelmatigheidsmarge gebruikt? In welke mate wordt de doelmatigheidsmarge gebruikt door DGA's?

De regering noemt het feit dat er soms verschillen zijn met de door de inspecteur aangewezen soortgelijke dienstbetrekking. Deze leden vragen in hoeverre de introductie van het begrip «meest vergelijkbare dienstbetrekking» uitkomst biedt. Er kan toch ook een verschil van inzicht bestaan over wat de «meest vergelijkbare dienstbetrekking» is? Kan de regering dat toelichten? Wat gebeurt er als ook de meest vergelijkbare dienstbetrekking niet goed te vergelijken is? Hoe wordt er opgetreden als twee functies met een verschillende beloning vrijwel identiek zijn en er eigenlijk geen meest vergelijkbare is aan te wijzen?

De regering geeft aan dat er voor starters genoeg mogelijkheden zijn om een gebruikelijk loon vast te stellen dat lager is dan het standaardbedrag of de best verdienende medewerker indien de starter aannemelijk maakt dat een zakelijke beloning lager is. Kan de regering uiteenzetten welke mogelijkheden er daartoe bestaan? Houdt de Belastingdienst in alle gevallen rekening met de financiële situatie van een starter?

Kan de regering ingaan op het feit dat de bewijslast verschuift van Belastingdienst naar DGA, indien deze de wettelijke verhoging vindt leiden tot een te hoog loon? Welke stappen moet een ondernemer zetten om te bewijzen dat de wettelijke verhoging te fors is? Kan het aantal uren dat hij daar in moet steken bij benadering worden gegeven?

Acht de regering het aannemelijk dat bepaalde personen die veel inkomen uit vermogen genieten, zo veel mogelijk inkomen in box 2 en niet in box 3 laten vallen, vanwege het tarief? Kan de regering aangeven hoeveel bedrijfsvermogen jaarlijks wordt geërfd waar de vrijstelling tot 1 miljoen euro op van toepassing is? Is de regering het met de Commissie Van Dijkhuizen eens dat grootaandeelhouders hier op grote schaal gebruik van maken? Klopt het dat het mogelijk is dat DGA's uitgaven kunnen doen van geleend geld uit hun bv? Is het voorts juist dat de rente op de hypotheek, verstrekt door de bv, kan worden afgetrokken van de inkomstenbelasting? Is het mogelijk dat vermogenden, doordat zij een groot deel van hun inkomen in box 2 kunnen laten vallen, tegen een lager belastingtarief worden belast dan een werknemer zonder vermogen, vragen de leden van de SP-fractie?

De leden van de CDA-fractie hebben twijfels bij het aanpassen van de doelmatigheidsmarge in de gebruikelijkloonregeling, zo vlak vooraf aan de grote herziening belastingstelsel waarbij ook wijzigingen in het heffingssysteem van de DGA komen. Het vaststellen van het loon van een directeur-grootaandeelhouder is, zeker als dit moet gebeuren op basis van de meest vergelijkbare dienstbetrekking, puur nattevingerwerk, want een DGA weet niet wat zijn collega-directeuren verdienen.

De percentuele verlaging van de doelmatigheidsmarge is gelukkig beperkt tot 5%, maar daar staat wel tegenover dat de Belastingdienst alle met DGA's gemaakte afspraken over het loon moet herzien. De uitvoeringskosten zijn dus enorm. Het is de leden van de CDA-fractie bovendien niet duidelijk of afspraken over het gebruikelijkloon die inspecteurs namens de Staatssecretaris als uitvoerder van de belastingwet gemaakt hebben, wel kunnen worden opgezegd via de memorie van toelichting door de Staatssecretaris in de functie van medewetgever. Kan de regering daar nader op ingaan? Waarom wil de regering het verschil tussen DGA's en «gewone werknemers» verkleinen, een DGA is toch niet vergelijkbaar met een gewone werknemer, zo vragen de leden van de CDA-fractie? Waarom acht de regering de hoge uitvoeringskosten proportioneel met de beperkte wijziging van de doelmatigheidsmarge? Deelt de regering de mening dat de schaarse middelen van de Belastingdienst veel effectiever en efficiënter kunnen worden ingezet?

De regering schrijft dat de arbeidsbeloning van de DGA hoger moet worden vastgesteld in verband met «*de gevolgen daarvan voor de inkomensafhankelijke premies en bijdragen en andere inkomensafhankelijke regelingen*». Kan de regering exact aangeven om welke inkomensafhankelijke premies, inkomensafhankelijke bijdragen en andere inkomensafhankelijke regelingen het gaat? Veel van de inkomensafhankelijke regelingen hebben geen effect boven een inkomen van 44.000 euro. Bij welke van deze regelingen wordt een grens van meer dan 44.000 euro aan inkomen gehanteerd?

De opbrengst van de aanpassing van de gebruikelijkloonregeling wordt geraamd op 150 miljoen euro. Kan de regering exact aangeven welke aannames gebruikt zijn bij deze raming? Hoeveel DGA's zijn er, van hoeveel zal het inkomen omhoog worden bijgesteld, met hoeveel procent en welk bedrag, hoeveel extra loonbelasting levert dat op en wat kost het aan latere derving van vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting? Omdat voor deze maatregel vereist is dat de Belastingdienst met alle DGA's nieuwe afspraken maakt, kan de maatregel pas in 2016 ingaan, maar wordt voor 2015 wel een nieuwe fictie gecreëerd: 75/70e van het loon in 2013. Waarom heeft de regering gekozen voor deze nieuwe fictie? Vindt de regering het niet apart en bovendien onrechtvaardig om bovenop de fictie van het gebruikelijk loon een nieuwe fictie te creëren? Als een maatregel niet kan worden ingevoerd in 2015, waarom dan niet een jaar later? Waarom is dit voor de regering geen argument geweest om het gebruikelijk loon ongemoeid te laten? Hoe kan de regering deze fictie rechtvaardigen voor ondernemers die geen gebruik maken van de doelmatigheidsmarge, want hun inkomen wordt door de fictie volgend jaar onzakelijk hoog vastgesteld? Bovendien leidt het tot schijnindefiniteit bij DGA's, want de inspecteur die een hoger gebruikelijk loon wil dan 75/70e kan altijd nog het gebruikelijk loon van 2013 corrigeren. Deelt de regering de verwachting van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs dat om die reden veel DGA's alsnog een afspraak zullen willen over het gebruikelijk loon van 2015, wat de werkdruk bij de Belastingdienst nog verder verhoogt?

De regering schrijft dat als een soortgelijke dienstbetrekking zonder aanmerkelijk belang ontbreekt, het gevolg kan zijn dat het loon op 44.000 euro gesteld moet worden hoewel dat onzakelijk laag is. De leden van de CDA-fractie dachten echter dat in de situatie zonder vergelijkbare dienstbetrekking werd teruggevallen op de afroommethode. Hoe verhoudt de afroommethode zich tot de wijziging van «soortgelijke dienstbetrekking» in «meest vergelijkbare dienstbetrekking»? Is de afroommethode niet meer nodig, aangezien van een meest vergelijkbare dienstbetrekking altijd sprake is? Kan de regering bevestigen dat de afroommethode door deze wijziging overbodig is geworden en niet meer zal worden toegepast?

De regering doet de wijziging van «soortgelijke dienstbetrekking» in «meest vergelijkbare dienstbetrekking» overkomen als een puur grammaticale en technische wijziging. Maar deze tekstuele wijziging heeft wel als gevolg dat de gehele bewijslast op de belastingplichtige komt te liggen. Kan de regering dit bevestigen en uitleggen waarom dit in de memorie van toelichting niet toegelicht wordt? Waarom vindt de regering het nodig om de huidige bewijslastverdeling, boven de grens van het gebruikelijk loon voor de inspecteur en onder die grens voor de belastingplichtige, aan te passen? Waarom acht de regering het rechtvaardig dat de belastingplichtige moet bewijzen wat iemand met de «meest vergelijkbare dienstbetrekking» verdient, terwijl een DGA het loon van zijn concurrenten niet kent en de Belastingdienst de beschikking heeft over alle loongegevens binnen de desbetreffende branche? Wat wordt er bedoeld met de eis dat de meest vergelijkbare dienstbetrekking zowel bij de inhoudingsplichtige als bij de inspecteur bekend moet zijn?

Waarom meent de regering dat er altijd een «meest vergelijkbare dienstbetrekking» is? Blijven er niet altijd gevallen van mensen met veel verschillende activiteiten in hun onderneming en veel persoonlijke goodwill, waardoor er geen enkele vergelijkbare dienstbetrekking is?

Daarnaast breidt de regering de gebruikelijkloonregeling uit tot lichamen waarvoor de deelnemingsvrijstelling geldt. De leden van de CDA-fractie zien een behoorlijke overkill in deze maatregel, omdat de grens van een 33%-belang wordt verlaagd tot 5% (en soms nog lager in het geval van een samenwerkingsverband in de vorm van een coöperatie), waarmee het gebruikelijkloon ook kan gaan gelden voor vennootschappen waar een DGA in belegt of geen inhoudelijke connectie mee heeft. Waarom acht de regering deze overkill nodig?

De leden van de CDA-fractie delen de mening van de regering dat het niet nodig is om extra regels te introduceren voor het gebruikelijk loon van starters. Wel hebben zij twijfels bij de in de toelichting genoemde flexibiliteit van de Belastingdienst als het om starters gaat. Op welke wijze kunnen starters de toezeggingen van de regering toepassen? Kan de regering aangeven of het hier gaat om huidig beleid of wordt het beleid versoepeld vanaf 2015?

Geldt de genoemde flexibiliteit alleen voor starters of ook voor andere DGA's met goede redenen om hun loon tijdelijk te verlagen, zoals verliessituaties of liquiditeitsproblemen?

In de memorie van toelichting wordt gesuggereerd dat door de begripsverandering, van soortgelijke dienstbetrekking naar meest vergelijkbare dienstbetrekking, er minder discussie tussen Belastingdienst en inhoudingsplichtige ontstaat. De leden van de PVV-fractie hebben daar hun twijfels bij. Blijft er nu ook niet heel veel discussie bestaan over de vraag wanneer voldaan is aan het vereiste dat sprake is van de «meest vergelijkbare dienstbetrekking»? Graag een reactie hier op van de regering. Hoe denkt de regering dit op te lossen? is dit eigenlijk wel op te lossen?

Voor genoemde leden zit de echte pijn in dit voorstel in de wijziging in de bewijslastverdeling. In de optiek van de leden van de fractie van de PVV wordt die bewijslast stiekem omgedraaid.

In de huidige gebruikelijkloonregeling past de DGA een loon toe en als dat hoger is dan 44.000 euro per jaar, dan moet de inspecteur bewijzen dat een hoger loon gebruikelijk is. Dat is gegeven het anti-misbruik karakter van de regeling logisch en daarbij komt dat de inspecteur over veel meer gegevens van veel meer belastingplichtigen kan beschikken dan dat de DGA dat kan.

In de voorgestelde regeling stelt de inspecteur op grond van «de meest vergelijkbare dienstbetrekking» een gebruikelijk loon vast en kan de DGA aannemelijk maken dat het loon lager zou moeten zijn.

Dat is dus in de optiek van de leden van de PVV-fractie de omgekeerde wereld. Hiermee wordt de fiscale (bewijsrechtelijke) positie van de belastingplichtige aanmerkelijk verslechterd.

Deze leden merken op dat er diverse onderzoeken aangekondigd zijn voor de komende maanden, waarin de positie van de werknemer en de ondernemer/zzp-er wordt onderzocht. De DGA is daar ook een onderdeel van.

Genoemde leden vinden dat het meer voor de hand ligt om nu alleen de aanpassing van de gebruikelijkheidsgrens van 30% naar 25% door te voeren. Dit louter omdat dit in het begrotingsakkoord 2014 is afgesproken, en de rest te schrappen totdat meer duidelijkheid bestaat over welke kant het met de positie van de werknemer/ondernemer/zzp-er/DGA op gaat. Als dat laatste duidelijk is, kan op dat moment een passende aanpassing van deze regeling plaatsvinden.

De leden van de D66-fractie constateren dat de inhoudingsplichtige de mogelijkheid krijgt om aannemelijk te maken dat het voor hem of haar vastgestelde gebruikelijk loon hoger is dan 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking. Kan de regering nader toelichten hoe een dergelijke meest vergelijkbare dienstbetrekking operationeel wordt gemaakt? Kan de regering bevestigen dat vanaf het jaar 2016 de maatstaf van meest vergelijkbare dienstbetrekking voor alle DGA's gaat gelden?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de belangrijkste wijziging in de gebruikelijkloonregeling de introductie betreft van het begrip «meest vergelijkbare dienstbetrekking» ter vervanging van het begrip «soortgelijke dienstbetrekking». De reden is dat dit laatste begrip leidt tot discussies tussen DGA's en de belastinginspecteur over de verschillen die er zijn tussen de DGA en de door de inspecteur aangewezen soortgelijke dienstbetrekking. Genoemde leden vragen de regering of zij het niet aannemelijk acht dat soortgelijke discussies blijven bestaan, juist in die gevallen waarin het lastig is de dienstbetrekking van een DGA te vergelijken met andere dienstbetrekkingen. Deze leden menen dat er in de praktijk heel wat voorbeelden zullen zijn die ingewikkelder liggen dan het voorbeeld van de orthodontist die te vergelijken is met de tandarts in loondienst. Deelt de regering deze opvatting?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat er geen specifieke regeling voor startups komt. Waarom is hier niet voor gekozen, zo vragen deze leden? Zal een dergelijke regeling niet juist discussie met de Belastingdienst over de exacte invulling voorkomen?

Voor wat betreft de aanpassingen in de gebruikelijkloonregeling vraagt het lid van de fractie 50PLUS/Klein zich af wat de geschatte uitvoeringskosten zijn en welk maatschappelijk probleem er daadwerkelijk wordt opgelost. Kan de regering hier een toelichting op geven?

Op grond van de nieuwe tekst geldt als hoofdregel dat het in aanmerking te nemen loon ten minste wordt gesteld op het hoogste van de volgende bedragen: a. 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking; b. het hoogste loon van de overige werknemers van de vennootschap; c. 44.000 euro. Kan de regering volledig uiteenzetten waar het bedrag van 44.000 euro (bedrag 2014) op is gebaseerd, vraag het lid Van Vliet? Welke berekeningen of uitgangspunten zijn gehanteerd om dit bedrag vast te stellen?

Is het voor de regering een overweging om de uitgangspunten en dus ook de hoogte van het bedrag opnieuw te analyseren?

Ten slotte wordt in het nieuwe artikel 12a, vijfde lid, onderdeel d, van de Wet op de loonbelasting 1964 een definitie opgenomen van het begrip «met het lichaam verbonden lichamen».

Kan de regering het lid Van Vliet bevestigen dat met deze aanpassing wordt aangesloten bij de definitie uit artikel 13 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en dat er dus feitelijk geen sprake is van een nieuwe definitie?

Belasting op leidingwater

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de maatregel met betrekking tot de belasting op leidingwater. Wel vragen zij de regering waarom in het Belastingplan 2012 de regering de belasting op leidingwater wilde afschaffen ten behoeve van de vereenvoudiging van het belastingstelsel en in het Belastingplan 2014 weer een extra tarief heeft voorgesteld. Hoe kijkt de sector tegen dit regeringsbeleid aan? In de memorie van toelichting wordt gesteld dat de belasting op leidingwater voor bedrijven een extra stimulans vormt om waar mogelijk over te stappen op het zelf onttrekken van grondwater, terwijl dat vanuit milieuoogpunt vaak niet wenselijk is. Waarom is er dan voor gekozen om juist de grondwaterbelasting wel af te schaffen? Kan de regering aangeven waarom ze niet voor herinvoering van de grondwaterbelasting is? Klopt het dat de opbrengst van een grondwaterbelasting nog rond de 178 miljoen euro is? De grondwaterbelasting kan toch ook als dekking worden genomen in plaats van de energiebelasting? Waarom kiest de regering juist voor een dekking bij de energiebelasting en niet in een meer voor de hand liggende belasting of zoekt de regering dekking in het tarief van het leidingwater? Hoe hoog moet het tarief van het leidingwater zijn, wil men de dekking in de belasting op leidingwater vinden?

De leden van de CDA-fractie merken op dat zij zich kunnen vinden in het niet laten doorgaan van de nieuwe belasting op leidingwater. Maar zij zijn wel verbaasd over de zin «*Uit het onderzoek is gebleken dat het vervallen van het heffingsplafond per 1 juli 2014 tot een aantal niet beoogde gevolgen zou leiden, waaronder negatieve milieueffecten, ontmoediging van innovatie en willekeurig ogende gevolgen voor een beperkte groep bedrijven.*» Dit werd namelijk tijdens de behandeling in de Tweede Kamer gewoon glashard ontkend en amendementen die dit poogden te mitigeren werden ontraden. Welke lessen trekt de regering hieruit?

Afvalstoffenbelasting

De leden van de VVD-fractie lezen dat de afvalstortbelasting alleen wordt ingevoerd voor binnenlands afval. Is deze belasting zo beter uitvoerbaar dan wanneer buitenlands afval ook zou worden belast? Betekent het eventueel belasten van buitenlands afval ook extra douanecontrole om hierop te handhaven? Hebben onze buurlanden een vergelijkbare belasting en hoe is deze daar vormgegeven?

De leden van de PvdA-fractie constateren dat de regering in samenspraak met betrokken partijen tot een afgewogen besluit is gekomen ten aanzien van de vormgeving van de afvalstoffenbelasting. Deze leden hebben begrip voor het heffen van belasting aan de poort van zowel afvalverbrandingsinrichtingen als stortinrichtingen, maar vragen zich ten aanzien van die eerste categorie bedrijven af hoe wordt geheven indien opslag en verbranding zich op verschillende terreinen bevinden? Sommige bedrijven scheiden deze functies, bijvoorbeeld om te kunnen beschikken over een stabiele afvalaanvoer. Hoe wordt voorkomen dat een ongelijk speelveld wordt gecreëerd tussen bedrijven die deze functies op één

terrein herbergen en veelal kleinere bedrijven die deze functies van elkaar scheiden?

In dit verband vragen de leden van de PvdA-fractie ook naar de mogelijkheid van overgangsrecht. Diverse afvalverwerkingsbedrijven houden grote werkvoorraden gescheiden afval aan. Voor dit afval geldt dat straks een heffing van 13 euro per ton moet worden afgedragen, terwijl deze bedrijven niet in staat waren deze heffing door te berekenen aan de klant, volgens het principe de vervuiler betaalt. Het kan hier gaan om grote bedragen. Ter illustratie, bij Omrin te Leeuwarden gaat het dan om 70.000 ton. De indringende vraag is of de regering het eens is met de leden van de fractie van de PvdA dat hier in feite sprake is van belastingheffing met terugwerkende kracht en welke oplossing de regering ziet om dit te voorkomen? Deze leden vragen zich af of reststromen zoals snoeiafval en sloophout uit de bosbouw onder de definitie van afval vallen waarvoor de afvalstoffenheffing geldt?

Tevens vragen de leden van de PvdA-fractie de regering te reageren op de Vereniging van Afvalbedrijven die de vrees heeft geuit dat als gevolg van de afvalstoffenheffing massaal afval zal worden geëxporteerd. Kan de regering die vrees wegnemen en zo nee, is een heffing op de export van afval echt onmogelijk?

De leden van de SP-fractie hebben instemmend kennisgenomen van het voorstel van de regering om de afvalstoffenbelasting weer in te voeren. Waarom heeft de regering gekozen voor een geheel ander soort afvalstoffenbelasting dan de belasting die bij het Belastingplan 2012 is afgeschaft? Wat was het tarief van de afgeschaft afvalstoffenbelasting en waarom is er voor een ander tarief gekozen, naast het zoeken van een structurele opbrengst van 100 miljoen euro?

De leden van de fractie van de SP hebben verheugd kennisgenomen van het voorstel voor een verbrandingsbelasting. Waarom zijn de tarieven voor storten en verbranden gelijk, vragen zij? Waarom wordt er niet een hoger tarief gekozen voor de stortbelasting omdat storten slechter voor het milieu is dan verbranden? Wat is de budgettaire opbrengst wanneer de stortbelasting met 1 euro wordt verhoogd? Wat is het budgettaire nadeel wanneer de verbrandbelasting met 1 euro wordt verlaagd? Waarom gebruikt de regering de ladder van Lansink niet bij de bepaling van de tarieven? Kan de regering een overzicht geven van de prijzen voor afvalverbranding van de afgelopen vijf jaren? Kan er een overzicht worden gegeven van de hoeveelheden afval die de afgelopen vijf jaren zijn gestort, verbrand dan wel gerecycled? De leden van de SP-fractie lezen in de memorie van toelichting dat wanneer blijkt dat er een substantiële stijging is van export van afval naar het buitenland de tarieven voor het verbanden worden verlaagd en de tarieven voor storten worden verhoogd. Hoe groot is de export op dit moment of is er sprake van import? Kan er een overzicht worden gegeven van de im- en export van afval van de afgelopen vijf jaar? Waarom wordt het advies van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) inzake een heffing bij export niet overgenomen, naast het Europese bezwaar hiertegen?

De leden van de CDA-fractie hebben grote twijfels bij de plannen van de regering met de afvalstoffenbelasting. Het introduceren van een belasting op storten en verbranden met een vrijstelling voor afval dat geëxporteerd wordt, is vragen om (grens)problemen. De regering creëert nu een ongelijk fiscaal speelveld met de buurlanden. Duitsland kent immers geen afvalstoffenbelasting en heeft overcapaciteit van verbrandingsinstallaties. Hoe kan het dat de regering niet verwacht dat afval massaal geëxporteerd wordt, terwijl de belasting op zo'n eenvoudige manier kan worden ontlopen? Is het de regering bekend dat de Duitse verbrandingsinstallaties in Laar en Emlichheim nu al grotendeels op Nederlands afval draaien? Is

het de regering bekend dat vanaf 1 januari 2015 20% van het totale afval contractueel vrij is, wat neerkomt op 18 miljoen euro minder opbrengst dan geraamd?

Waarom zou heffen bij export voor de Belastingdienst onuitvoerbaar zijn? Waarom is een exportheffing in België en Oostenrijk wel uitvoerbaar? Om hoeveel belastingplichtigen gaat het? Klopt het dat alle informatie voor een exportheffing bij Rijkswaterstaat al bekend is?

Niet alleen bij export wordt geen afvalstoffenbelasting geheven, bij import (of latere aanbidding bij een afvalinstallatie) wordt ook niet geheven. De leden van de CDA-fractie lezen dat de belastingplichtige wordt vrijgesteld als hij kan aantonen dat de afvalstoffen afkomstig zijn uit het buitenland. Het is dus heel makkelijk om de door export ontstane overcapaciteit in Nederland te gebruiken voor buitenlands afval en zo de gehele belastingplicht te ontlopen.

Heeft de regering onderzoek gedaan naar de milieueffecten van deze specifieke maatregel? Is daarbij ook meegenomen dat de fiscale prikkel voor meer import en export van afval leidt tot meer vervoersstromen en dus slecht is voor het milieu?

In 2012 was het milieudoel, namelijk een forste daling van het gestorte afval, nog behaald volgens de regering en was de opbrengst zo teruggegaan dat de belasting kon worden afgeschaft. Wanneer is deze nieuwe afvalstoffenbelasting succesvol? Is dat als er positieve milieueffecten zijn, en zo ja welke dan? Of is dat als er 100 miljoen euro wordt opgehaald? Wordt het bedrag van 100 miljoen euro met de voorgestelde afvalstoffenbelasting gehaald en op welke wijze is dit terug te vinden in de raming van de maatregel?

Kan de regering nader motiveren waarom zij materiaalrecycling boven thermische recycling (R1-verbranding) stelt, zo vragen de leden van de CDA-fractie? Is het de regering bekend dat afvalbedrijven een negatief effect verwachten op recycling, omdat daarbij altijd 20% verbrandingsdan wel stortresiduen overblijven? Wat zijn de effecten op het storten van asbest? Klopt het dat het storten van asbest door de afvalstoffenbelasting 25% duurder wordt, terwijl er juist een maatschappelijk belang is bij het verwijderen van afval en storten de enige optie is?

De leden van de CDA-fractie hebben vernomen dat de afvalstoffenbelasting deels materieel terugwerkende kracht heeft, omdat een aantal afvalverbrandingsinstallaties voorraden aanhoudt buiten het eigen terrein, vanwege ruimtegebrek of omdat ze niet de benodigde vergunning hebben. Deze voorraden zijn van groot belang voor een stabiele afvalaanvoer en dus een continue bedrijfsvoering en een continue levering van elektriciteit en warmte. Kan de regering aangeven waarom zij het rechtvaardig acht dat deze voorraden die voor 1 januari 2015 aan de afvalverbrandingsinstallatie is aangeboden ook in de heffing betrokken worden?

De leden van de D66-fractie vragen of de regering mogelijkheden ziet om het storten van asbest vrij te stellen van de afvalstoffenbelasting, ten einde asbestverwijdering te stimuleren? Voorts constateren deze leden dat de regering ervoor gekozen heeft om het advies van het PBL ten aanzien van de exportheffing niet op te volgen. Deze leden vragen of de heffing bij export van afval niet anders vorm te geven is, zodat de complexiteit van de uitvoering acceptabel blijft. Heeft de regering hierover nader overlegd met PBL?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de tarieven voor een afvalstoffenbelasting worden aangepast, waardoor de stortbelasting wordt verlaagd en het tarief voor de verbrandingsbelasting (thans nihil)

wordt verhoogd naar 13 euro per ton. Deze leden hebben echter grote vragen bij de keuze om hierbij geen exportheffing toe te passen. Een brede coalitie van onder meer VNG, BRBS, TLN, FHG, NPVG, VERAS, NVRD, VNO-NCW en de Vereniging Afvalbedrijven dringt hier op aan en ook het PBL adviseert om een exportheffing op te nemen.

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat een dergelijke heffing de uitvoering fors complexer zou maken en tot handhavingsproblemen zou leiden wanneer bij een dergelijke heffing rekening gehouden zou moeten worden met de manier waarop de afvalstoffen in het buitenland worden verwerkt. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering beide stellingen te onderbouwen. Genoemde leden vragen of een dergelijke regeling wel zo complex is aangezien het in Nederland slechts om een beperkt aantal bedrijven gaat die gemonitord moet worden en dit eenvoudig geregeld kan worden via de EVOA gegevens. Klopt het, zo vragen deze leden, dat het in de periode 2010–2014 slechts om dertien partijen ging die een EVOA-vergunning hebben ontvangen voor de export van brandbaar en/of gemengd afval? Zij vragen voorts of het mogelijk is geen rekening te houden met de manier van verwerking in het buitenland om zo de handhaving minder complex te maken. Deelt de regering de mening dat een dergelijke wijze van exportheffing zelfs een stimulans kan zijn voor de Nederlandse circulaire economie?

Ook vragen de leden van de ChristenUnie-fractie of met de voorgestelde invulling de beoogde 100 miljoen euro per jaar wel zal worden gehaald omdat afvalstromen naar het buitenland zullen kunnen uitwijken en zodoende dus buiten de grondslag van deze heffing vallen.

Genoemde leden vrezen dat door het ontbreken van een exportheffing een prikkel voor gemeenten en bedrijven ontstaat hun restafval ongesorteerd te exporteren. Ontstaat er zo door het ontbreken van een exportheffing niet een ongelijkwaardig speelveld in Europa en binnen Nederland, waardoor het Nederlandse (afval- en recycling)bedrijfsleven op een forse concurrentieachterstand wordt geplaatst en de werkgelegenheid in deze sector onder druk kan komen te staan, zo vragen genoemde leden? Ook vragen genoemde leden wat de verwachte impact is van het ontbreken van de exportheffing voor de hoeveelheid aangeboden afval voor storten en verbranden. Deelt de regering de vrees van de sector dat op termijn ruim een derde van het binnenlandse aanbod aan brandbaar restafval zijn weg zou kunnen vinden naar buurlanden waar men een dergelijke belasting niet kent? Is er een doorrekening gemaakt wat dit betekent voor de Nederlandse afvalenergiecentrales, die deels in publieke handen zijn, aangezien zij in dit geval zonder brandstof komen te staan met alle gevolgen van dien voor de economie en de werkgelegenheid? Is het in dit geval denkbaar dat Nederlands afval naar het buitenland gaat om de heffing te ontlopen en buitenlands afval naar Nederland komt omdat hier geen heffing op zit? Is er een doorrekening gemaakt van de gevolgen voor de doelstelling voor duurzame energie waaraan deze sector een bijdrage aan levert?

Genoemde leden vragen of de regering de mening deelt dat het vergroenende effect van de verbrandingsbelasting verdwijnt wanneer gemeenten besluiten het restafval in het buitenland te laten verwerken en dat dit zelfs kan leiden tot een slechtere businesscase van het gescheiden inzamelen van plastic afval.

Ook vragen de leden van de ChristenUnie-fractie of een stortbelasting wel vergroenend werkt aangezien in Nederland geen brandbaar of recyclebaar afval meer mag worden gestort. Werkt een stortbelasting daarom niet contraproductief omdat ontdoeners dan op zoek gaan naar andere oplossingen om de belasting te ontlopen, bijvoorbeeld in het buitenland? Zij vragen daarom waarom er niet voor is gekozen alleen een tarief te heffen op verbranden en storten alleen te reguleren via stortverboden om

zo het kostenverhogende effect voor storten te voorkomen en export tegen te gaan?

Genoemde leden vragen een heroverweging van de keuze om geen belasting te heffen op te exporteren afval. Het is volgens deze leden wenselijk dat dit gelijk per 1 januari 2015 wordt geregeld aangezien het later aanpassen grote gevolgen heeft voor de afval- en recyclingsector heeft en mogelijk de schade voor deze sector door het verplaatsen van afvalstromen naar het buitenland niet of slechts deels te herstellen is.

Wat betreft de afvalstoffenbelasting is gekozen voor een brede grondslag: zowel storten als verbranden zal worden belast. De leden van de fractie van de SGP zijn blij dat recycling niet zal worden belast, maar uiten wel hun zorgen over het belasten van restafval van recycling wat de concurrentiekracht van Nederlandse recyclingbedrijven negatief beïnvloedt. Is de regering bereid om dat de komende jaren in de gaten te houden?

Het PBL heeft het advies gegeven om ook een heffing in te voeren op de export van afval. Om grote exportstromen te voorkomen, zouden de leden van de SGP-fractie graag zien wat de mogelijkheden zijn voor deze exportheffing. Het PBL-rapport geeft aan dat een exportheffing mogelijk en uitvoerbaar is, maar de regering schrijft dat een dergelijke heffing de uitvoering fors complexer zal maken. Waarop is dat gebaseerd? Welke mogelijkheden zijn er via het EVOA-systeem? Hoeveel wegtekort wordt er verwacht als er geen exportheffing is? Hoeveel ton bedrijfsafval komt de komende jaren contractueel vrij en kan worden geëxporteerd naar het buitenland? Ondernijmt dit niet het systeem? Hoeveel belastinginkomsten worden misgelopen? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de afvalverwerkende industrie in Nederland?

Woningmarktmaatregelen

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden met het besluit de regeling die erin voorziet renovatie en herstel van woningen tijdelijk onder het verlaagde btw-tarief te brengen, te verlengen tot 1 juli 2015. Wel vragen deze leden de regering of zij kan toelichten waarom niet ook gebouwen die worden gerenoveerd om als zelfstandige woning te kunnen worden gebruikt onder de regeling vallen?

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de maatregelen omtrent de woningmarkt. Zij zien de positieve effecten van de maatregelen, maar vragen zich wel af waarom de regering ervoor kiest om de verlenging van de termijn van de regeling voor te koop staande en gekochte woningen structureel te maken. Dit levert toch nadelige gevolgen op voor de doorstroming? Hoe kijkt de regering aan tegen het feit dat door het structureel maken van deze regeling juist winst kan worden gemaakt met woningen? Waarom kiest de regering niet gewoon voor een of twee jaar verlenging?

De leden van de SP-fractie vragen de regering ook waarom ze niet verder gaan met het afbouwen van de hypotheekrenteaftrek? Hoe kijkt de regering aan tegen de Brusselse aanbeveling dat er nog steeds maatregelen in de woningmarkt moeten worden gedaan? Aan welke maatregelen denkt Brussel om de woningmarkt nog beter te laten functioneren en de lucht er helemaal uit te krijgen? Wat is de budgettaire opbrengst van het aftoppen op 700.000 euro voor bestaande gevallen? Wat is de budgettaire opbrengst van het aftoppen op 350.000 euro voor nieuwe gevallen? Wat is de budgettaire opbrengst voor het aftoppen van het eigenwoningforfait op 700.000 euro?

De leden van de CDA-fractie zijn positief over het verlengen van de aftrekbaarheid van restschulden van tien naar vijftien jaar. Helaas geldt dit ook weer alleen voor restschulden die na 28 oktober 2014 zijn ontstaan. Kan de regering nader motiveren waarom zij het nog steeds rechtvaardig acht dat restschulden die zijn ontstaan voor 28 oktober niet aftrekbaar zijn? Is de regering bereid om deze restschulden per 1 januari 2015 alsnog onder het regime te brengen?

Ook achten de leden van de CDA-fractie het positief dat de regering de aftrekbaarheid van de te koop staande woning op drie jaar houdt en de herleving van hypotheekrenteaftrek na verhuur behoudt. Echter worden niet alle woningmarktmaatregelen verlengd. De leden van de CDA-fractie missen de verlenging van de termijn in de overdrachtsbelasting van 36 maanden. Waarom heeft de regering besloten om deze maatregel niet te verlengen?

De leden van de CDA-fractie hebben hun twijfels bij de positieve toon van de regering over het herstel op de woningmarkt. Kan de regering reageren op de stelling van Lucienne van der Geld, directeur van Netwerk Notarissen, (RTL Z, 12 augustus 2014) dat het herstel op de woningmarkt voornamelijk te danken is aan de eigenwoningschenking en dat 45% van de kopers starters zijn? Hoe verwacht de regering dat de woningmarkt zich volgend jaar gaat ontwikkelen nu de verhoogde vrijstelling voor de eigenwoningschenking komt te vervallen? Waarom heeft de regering er niet voor gekozen om de verhoogde vrijstelling te verlengen? Wat vindt de regering van de sterke suggestie van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs om de vrijstelling van 100.000 euro te kunnen spreiden over twee jaar? Het gaat dus niet om twee keer een vrijstelling van 100.000 euro, maar wel de vrijstelling nog kunnen gebruiken in 2015 om zo de boeterente van banken zoveel mogelijk te kunnen vermijden. De leden van de CDA-fractie vragen de regering ook te reageren op de stelling van onder andere notaris Ernst Loendersloot (telegraaf.nl 28 augustus 2014) en prof. mr. H.M.N. Schonis (FTV sept. 2014 «Kost het wel wat? Vraagtekens bij beëindiging tijdelijke schenkingsvrijstelling) dat de verhoogde vrijstelling de schatkist juist geld bespaart ten opzichte van de situatie dat ouders hun kinderen geld lenen voor de aankoop van een eigen woning (en bijvoorbeeld elk jaar een deel van de te betalen rente schenken)?

De leden van de CDA-fractie wijzen er bovendien op dat de verhoogde vrijstelling in de maand december nauwelijks zal kunnen worden gebruikt. Is het de regering bekend dat niet alle hypotheeknummers hebben en dat banken in dat geval ongeveer een maand nodig hebben om de schenking administratief te verwerken op de hypotheek? De Successiewet 1956 vereist dat de schenking is gedaan onder opschortende voorwaarde dat de begunstigde (een deel van) de eigenwoningsschuld heeft afgelost. Kortom, als ouders besluiten met Sinterklaas of Kerst hun kinderen geld te schenken om de hypotheek mee af te lossen, komt de schenking nooit tot stand, omdat banken de schenking niet op tijd administratief kunnen verwerken. Is de regering bereid middels een goedkeurend besluit ervoor te zorgen dat de verhoogde vrijstelling gedurende heel 2014, en dus ook in december, gebruikt kan worden, mits de administratieve afhandeling begin 2015 is geregeld?

Het gebruik van de schenkingsvrijstelling van 100.000 euro staat nog verder onder druk nu de Hoge Raad (HR 3 oktober 2014, nr. 13/00471 en 13/00711) geoordeeld heeft dat de wet geen hypotheekrenteaftrek toestaat voor een nieuwbouwwoning tot het moment van heien of fundering leggen. De hypotheekrente vanaf het moment van de levering van de grond tot aan het heien of het leggen van de fundering is dus niet aftrekbaar. Wat vindt de regering van dit arrest? Acht de regering de uitkomst in overeenstemming met de ratio van de hypotheekrenteaftrek?

Wat betekent het arrest voor de kosten die verband houden met het aangaan van de hypotheek?

De schenking van ouders aan kinderen die een nieuwbouwwoning kopen komt dus alleen tot stand als voor 2015 begonnen is met het heien of de fundering en heeft dus een veel beperkter toepassingsgebied dan gedacht. Kan de regering dit bevestigen? Of geldt de schenkingsvrijstelling ook voor een schenking in 2014 die wordt besteed voor bouwtermijnen die na 1 januari 2015 vervallen?

De leden van de D66-fractie constateren dat de verlenging van de termijn van de renteaftrek voor de leegstaande te koop staande voormalige of een leegstaande toekomstige eigen woning naar drie jaar, structureel wordt gemaakt. Kan deze termijnverlenging ook worden uitgebreid naar echtscheidingsgevallen waarbij een van de echtgenoten in de voor verkoop bestemde woning blijft wonen?

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met instemming kennisgenomen van de voorgestelde woningmarktmaatregelen. Het langer aftrekbaar maken van de rente op restschulden kan ertoe bijdragen dat meer woningbezitters geneigd zullen zijn hun huis te verkopen, waardoor de doorstroming wordt bevorderd en de private schuldenlast wordt verminderd. Zij vragen de regering waarom deze maatregel gedurende tien jaar leidt tot een lastenrelevante inkomstenderving, en niet gedurende vijftien jaar. Genoemde leden constateren voorts dat het verschil tussen de fiscale behandeling van restschulden die zijn ontstaan «vóór 29 oktober 2012 en restschulden die zijn ontstaan na 29 oktober 2012 door de voorgenomen maatregel nog groter wordt. Deze leden vragen de regering of zij ook heeft overwogen om een regeling te treffen met betrekking tot renteaftrek voor «oude» restschulden (ontstaan vóór 29 oktober 2012).

De regering wil de huizenmarkt weer op gang brengen. Hiervoor sloot het kabinet eerder al het woonakkoord. Het Belastingplan 2015 bevat verschillende verlengingen van regelingen hiertoe. Aangezien er 1,1 miljoen huishoudens een huis bezitten dat onder water staat en hierdoor restschulden ontstaan, pleit het lid van de fractie 50PLUS/Klein ervoor de tijdelijke verruiming vrijstelling schenkbelasting voor een eigen woning ook met een jaar te verlengen tot 31 december 2015. Hiermee kunnen restschulden worden gefinancierd, waardoor de doorstroming op de huizenmarkt gefaciliteerd wordt. Wat is de reden geweest om deze maatregel niet ook te verlengen? Is de regering bereid deze maatregel te verlengen?

De maximale periode voor de aftrek van rente op restschulden wordt verlengd van tien naar vijftien jaar. Daarnaast worden twee tijdelijke maatregelen ter ondersteuning van de woningmarkt structureel gemaakt. Het betreft de verlenging van de termijn van de renteaftrek voor de leegstaande te koop staande voormalige of een leegstaande toekomstige eigen woning, en de regeling herleving van de hypotheekrenteaftrek na verhuur van een voormalige eigen woning.

In hoeverre is de uitvoeringstoets waaraan deze maatregelen zijn onderworpen realistisch, vooral ook in het licht van de complexe aanpassingen van de afgelopen jaren, vraagt het lid Van Vliet? Wat betekent uitvoerbaarheid precies, als burgers hun situatie niet meer begrijpen of niet meer kunnen overzien?

Welke invloed heeft dit volgens de regering op het consumentengedrag? Zouden er meer woningen verkocht kunnen worden, als wet- en regelgeving fors eenvoudiger zouden worden gemaakt?

Kan de regering nog eens toelichten waarom de aftrek van rente op restschulden, alleen geldt voor restschulden die tussen 29 oktober 2012

en 31 december 2017 ontstaan? Kan de regering bevestigen dat deze datum niet op inhoudelijke gronden maar willekeurig is gekozen, vraag het lid Van Vliet? Hoe rechtvaardig is deze maatregel voor mensen bij wie de restschuld net enkele dagen, weken of maanden eerder is ontstaan? Deze groep werd al benadeeld bij het instellen van de regeling en nu nogmaals.

Aanpassing ouderenkorting en afschaffen ouderentoeslag box 3

Kan de regering aangeven om welke reden de ouderenkorting ooit in het leven is geroepen, vragen de leden van de fractie van de SP? Met welke argumenten, buiten het vinden van dekking voor het niet doorgaan van de huishoudentoeslag, schaft de regering deze korting af? Zijn er mogelijkheden onderzocht om de ouderen met een laag inkomen te ontzien? Zo ja, welke? Waarom worden ook ouderen met een laag inkomen geacht in te leveren? Is het mogelijk de dekking te vinden door de ouderenkorting sterker inkomensafhankelijk te maken? Is het mogelijk de dekking te vinden door de ouderenkorting af te schaffen alleen vanaf een inkomen van 36.200 euro (in 2016) en hoger? Hoeveel zou dit opleveren?

De leden van de SP-fractie begrijpen de beweging richting meer belasting op vermogen. Echter, zij achten het onwenselijk dat juist ouderen met lage inkomens meer vermogensbelasting gaan betalen. Waarom is daarvoor gekozen, vragen deze leden? Met welke reden is de ouderentoeslag ooit ingevoerd? Hoeveel vermogen heeft de groep die door deze maatregel wordt geraakt gemiddeld? Kan worden aangegeven hoeveel de opbrengst van de vermogensrendementsheffing zou bedragen indien deze bij een vermogen van een miljoen euro en hoger, 1,9% zou bedragen in plaats van de huidige 1,2%? Wat zou het heffingsvrije vermogen bedragen, indien de gehele opbrengst van de verhoging van de vermogensrendementsheffing voor miljonairs daarvoor zou worden aangewend? Indien de gehele opbrengst zou worden gebruikt voor het verlagen van het tarief voor de groep die minder dan een miljoen bezit, wat zou dan het «platte» tarief bedragen? Hoort volgens de regering een progressieve vermogensrendementsheffing tot de mogelijkheden?

Wat is volgens de regering de oorzaak van het feit dat veel gegevens over vermogens onbekend zijn? De leden van de fractie van de SP doelen daarbij op het totale box 2-vermogen en het totale box 3-vermogen, die enkel bij benadering en dan nog met flinke vertraging kunnen worden gegeven. Vindt de regering het van belang om de vermogensverdeling te onderzoeken?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering waarom zij de huishoudentoeslag vervangt door maatregelen die alleen ouderen treffen. Kan de regering een opsomming geven van alle koopkrachtmaatregelen die een alleenstaande oudere met een pensioen van 5.000 euro per jaar voor zijn kiezen krijgt tussen 2010 en 2017 en aangeven of zij deze koopkrachteleffecten reëel acht?

Kan de regering een langjarig koopkrachtbeeld geven voor die periode voor de groepen anderhalfverdiener, eenverdiener en gepensioneerde met een pensioen 5.000 euro?

Wat de specifieke maatregel betreft op de ouderenkorting, vragen de leden van de CDA-fractie waarom ervoor gekozen is de ouderenkorting voor alle ouderen met 83 euro te verlagen?

De tweede maatregel, namelijk de afschaffing van de vrijstelling sparen voor ouderen met beperkte middelen wordt wel zeer summier toegelicht, terwijl het één van de maatregelen is, die het meest oplevert, zo merken de leden van de CDA-fractie op.

Deze vrijstelling, die maximaal bijna 400 euro per jaar bedraagt, is er alleen voor mensen met een zeer beperkt pensioen, die gespaard hebben voor hun oude dag.

Genoemde leden wijzen erop dat afschaffing van deze vrijstelling om twee redenen heel hard aankomt:

De rente op spaargeld is nu zo laag dat wanneer je 1,2% vermogensbelasting moet betalen, je netto inteert op je vermogen, nog voor rekening gehouden is met inflatie. Ofwel «Geld sparen kost geld». Nu de regering kredietverstrekkers verplicht «Geld lenen kost geld»-waarschuwingen uit te brengen, vragen de leden van de CDA-fractie waarom ze banken niet verplicht «Geld sparen kost geld»-waarschuwingen uit te vaardigen. Voor mensen met een inkomen boven de 100.000 euro wordt het nettopensioen geïntroduceerd in 2015. De leden van de CDA-fractie vinden dit een omslachtige, ingewikkelde maatregel, maar wijzen de regering wel op een ander effect. Mensen met een hoog inkomen hebben de mogelijkheid om belastingvrij te sparen, terwijl de faciliteit voor mensen met een heel laag inkomen wordt afgeschaft. De leden van de CDA-fractie vernemen graag de ratio achter deze keuze, want zij kunnen hem zelf niet bedenken.

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman is van mening, dat met voorgestelde maatregelen het vooral de ouderen zijn die moeten boeten voor het niet doorgaan van de huishoudentoeslag: beide maatregelen hebben onevenredig grote effecten op de koopkracht vanaf 2016, dus bóvenop de stapeling van koopkrachtverlies van de afgelopen jaren. Daar komt dan nog de voorgenomen afschaffing van de MKOB per 1 januari 2015 bij. Het zijn volgens het aan het woord zijnde lid vooral ouderen met een laag inkomen die getroffen worden door deze maatregelen. Met ingang van 2016 wordt de ouderentoeslag in box 3 afgeschaft. Ouderen met een inkomen in box 1 van maximaal 19.895 euro (2014) en een grondslag voor sparen en beleggen (box 3) van maximaal 279.708 euro (2014) hebben per belastingplichtige recht op een verhoging van het heffingvrije vermogen in box 3 met maximaal 27.984 euro: de ouderentoeslag. Het opheffen hiervan levert vanaf 2016 structureel 190 miljoen euro op, waarvan 55 miljoen euro vanwege doorwerking naar toeslagen.

De regering stelt dat oudere belastingplichtigen door afschaffing van de ouderentoeslag in box 3 «in dezelfde positie» worden gebracht als overige belastingplichtigen. Het lid van de fractie van 50PLUS/Baay-Timmerman ziet dit toch een slag anders. Ouderen worden volgens het aan het woord zijnde lid extra en onevenredig benadeeld. Allereerst is er de (onbedoelde) doorwerking naar (recht op) toeslagen waardoor betrokken ouderen getroffen zullen worden in hun koopkracht, door het vervallen van de vermogenstoelage (55 miljoen euro structureel).

De ouderentoeslag is ingevoerd, om op globale wijze compensatie te bieden voor het feit dat ouderen die naast een relatief laag inkomen uit werk en woning óók vermogensinkomsten hadden, en in de eerste schijf werden belast, door introductie van het vaste (forfaitaire) tarief van 30% voor inkomen uit sparen en beleggen per saldo met nadelige koopkrachteffecten zouden kunnen worden geconfronteerd. Bedoelde koopkrachtrepatriatie wordt in 2016 teniet gedaan, waardoor ouderen volgens dit lid onevenredig benadeeld zullen worden. Kan de regering uitleggen, waarom het schrappen van de ouderentoeslag als billijk en rechtvaardig zou kunnen worden beschouwd?

Ook het verlagen van de ouderenkorting ziet het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman als een onvoldoende gemotiveerde onevenredige nieuwe aanslag op de koopkracht van ouderen. Zoals de Koepel van ouderenorganisaties (CSO) in een commentaar van 6 oktober jl.

toelicht, is in 1994 de AOW bevroren, en is vervolgens «als pleister op de wonde» in de belastingen de ouderenaftrek ingevoerd (een fiscale koopkrachtmaatregel), in 2001 omgezet in de ouderenkorting. Het aan het woord zijnde lid ziet niet in, waarom de voorgestelde verlaging in 2016 van de ouderenkorting als redelijk of billijk zou kunnen worden beschouwd. Volgens genoemd lid lijkt ook hier sprake van een ongemotiveerde onevenredige aanslag op de koopkracht van de betrokken groep ouderen. Graag een toelichting van de regering.

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman vindt het voorts opmerkelijk, dat met deze voorgestelde maatregelen die in moeten gaan in 2016, in het Belastingplan 2015 een soort «voorschot» wordt genomen op de koopkracht van ouderen in 2016. Graag een toelichting.

In het kader van vereenvoudiging is het lid van de fractie 50PLUS/Klein enerzijds voor het afschaffen van allerlei toeters en bellen die het belastingstelsel extra complex maken. Anderzijds dient het resultaat wel eerlijk en evenwichtig te zijn. De ouderentoeslag is een regeling die in het verleden getroffen is om nadelen van fiscale wijzigingen te compenseren. Door eenzijdig de ouderentoeslag in 2016 af te schaffen worden de ouderen in hun koopkracht geraakt zonder gecompenseerd te worden. In dit licht is daarom de opmerking van de regering dat met het afschaffen van de ouderentoeslag de ouderen in dezelfde positie worden gebracht als de andere belastingplichtigen onjuist.

Kan de regering aangeven hoe zij invulling geeft aan deze onevenwichtigheid? Hoe worden de inkomenseffecten van het afschaffen van de ouderentoeslag meegenomen in het nieuwe herziene belastingstelsel?

Levensloop

De leden van de PvdA-fractie staan welwillend tegenover het herleven van de zogenoemde 80%-regeling. Deze leden hebben echter behoefte aan een nadere toelichting op de geschatte belastingopbrengst van 30 miljoen euro in 2015. Tevens zijn deze leden benieuwd naar de mate van gebruik van de 80%-regeling in 2012, de extra kasopbrengsten die dit heeft opgeleverd en het volume levenslooptegoed dat nog uitstaat.

De leden van de CDA-fractie betwijfelen of weer een overgangsregeling voor de levensloop de geraamde 30 miljoen euro op gaat leveren. Waarom zullen mensen die in 2013 hun levensloop niet wilden afkopen in 2015 wel massaal hun levensloop willen afkopen? Deze leden vragen om een nadere motivering van de regering en een uitleg van de geraamde opbrengst.

Aanpassing afbouw kindgebonden budget

De leden van de SP-fractie hebben verheugd kennisgenomen van de aanpassing van de afbouw van het kindgebonden budget. Kan een overzicht worden gegeven van de positieve koopkrachteffecten voor standaardhuishoudens met kinderen? Hoe staat deze maatregel in contrast met de bezuinigingen op de kindregelingen? Wat kost een 0,1 procent verlaging van het afbouwpercentage?

Werkkostenregeling

De leden van de fractie van de VVD vragen of de regering kan toelichten waarom er specifiek gekozen is voor een vrijstelling voor bijvoorbeeld eigen producten en niet voor andere zaken als de fiets, fitness en het bedrijfsuitje? Leidt het criterium werkplek niet tot het onwenselijke effect dat een borrel of feest op het werk niet is belast en daarbuiten in de vrije

ruimte moet worden verdisconteerd om een naheffing te voorkomen? Zijn er ook sectoren die onevenredig hard worden geraakt door verlaging van de vrije ruimte naar 1.2% en relatief weinig gebruik maken van de gerichte vrijstellingen?

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de aanpassing van de werkkostenregeling en het beëindigen van het huidige keuzeregime. De aanpassingen zorgen er voor dat meer duidelijkheid ontstaat over wat wél en wat niet onder de regeling valt. Ook is een belangrijke verbetering dat niet langer per maand wordt afgerekend maar per jaar. Met instemming constateren deze leden dat in de aangepaste werkkostenregeling personeelskortingen op producten uit het eigen bedrijf mogelijk blijven. Dit is met name voor de detailhandel belangrijk. Een knelpunt evenwel is dat kleding die ter beschikking wordt gesteld in modewinkels en die in de winkel gedragen moet worden als loon belast wordt. De vraag is of deze vorm van werkkleding kan worden geschaard onder het noodzakelijkheids criterium dan wel dat hiervoor een gerichte vrijstelling kan worden ingericht?

De leden van de SP-fractie vragen of de regering kan aangeven welk percentage van de bedrijven momenteel al de nieuwe werkkostenregeling hanteert? Kan dit ook worden opgesplitst in kleine, middelgrote en grote ondernemingen? Hoe verklaart de regering de verschillen tussen de deelname aan de nieuwe werkkostenregeling? Genoemde leden lezen dat de administratieve lasten voor het bedrijfsleven worden beperkt door de werkkostenregeling. Zij vragen voor welke bedrijven dit precies geldt. Geldt dit evenredig voor kleine en grote bedrijven? Kent de regering de signalen dat vooral het MKB nadelige gevolgen ondervindt van de werkkostenregeling? Deze leden hebben vernomen dat er een beperkte introductie van het noodzakelijkheids criterium wordt ingevoerd voor gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur. Kan de regering aangeven wat met «dergelijke apparatuur» wordt bedoeld? Geldt het noodzakelijkheids criterium uitsluitend voor gereedschappen en ICT-middelen? Wat wordt verstaan onder gereedschappen? Verder willen de leden van de SP-fractie graag weten hoe werkgevers dienen aan te tonen dat de vergoeding of verstrekking van een goed gebruikelijk is. Kan de regering dat uitleggen? Ook vragen de genoemde leden de regering uit te leggen hoe wordt omgegaan met instellingen die op veel vrijwilligers drijven, waaronder musea, sportverenigingen en de vrijwillige brandweer. Zij krijgen graag duidelijkheid op de vraag of een vrijwilligersvergoeding als loonsom wordt aangemerkt voor de werkkostenregeling. Denkt de regering dat de invoering van de werkkostenregeling invloed heeft op het aantal bedrijfsuitjes? Zo ja, welke invloed verwacht de regering dat de invoering heeft?

Is de regering bereid, vragen de leden van de fractie van de SP, in enkele voorbeeldsituaties te schetsen welke invloed de invoering van de werkkostenregeling heeft in verschillende bedrijven? Zij vragen de regering hierbij in ieder geval de situatie van een bedrijf met relatief veel vrijwilligers mee te nemen, alsmede bedrijven van verschillende groottes qua personeelsbestand. De leden vragen de regering voorts bij deze voorbeeldsituaties in te gaan op zaken die nu vaak voorkomen, zoals een kerstpakket, de welbekende «fiets van de zaak» en een bedrijfsuitje. Klopt de bewering dat men na aankoop van een nieuwe fiets, tien procent meer fietst? Verwacht de regering dat werkkostenregeling zal zorgen voor veel minder «fietsen van de zaak», aangezien deze moet worden verstrekt uit de vrije ruimte? Hoe verhoudt dit zich tot de «Green Deal» van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, welke tot doel had vijf procent meer fietsgebruik voor woon-werkverkeer te realiseren? Acht de regering het aannemelijk dat deze doelstelling alsnog wordt gehaald? Zo

ja, waarop wordt dat gebaseerd? Acht de regering het fiscaal stimuleren van de fiets van de zaak niet meer zinvol? Zal het aantal kilometers file volgens de regering toe- of afnemen wanneer de fiets van de zaak niet langer fiscaal wordt gestimuleerd? Kan worden aangegeven welk budgettair belang is gemoeid met de fiets van de zaak? Is erover nagedacht om de fiscale stimulans te behouden? Waarom is daartoe niet besloten?

Wat doet het niet langer fiscaal stimuleren van de fiets van de zaak met het aantal fietsverkopen volgens de regering? Hoeveel werkgelegenheid gaat als gevolg hiervan naar verwachting verloren? Om hoeveel banen gaat het, vragen de leden van de SP-fractie?

De leden van de CDA-fractie delen de mening van de regering dat met het eerste lustrum van de werkkostenregeling het tijd wordt om echt over te gaan op de werkkostenregeling in plaats van het hanteren van twee systemen naast elkaar. Na de laatste consultatieronde zijn de meeste problemen uit de praktijk opgelost en zijn er veel wensen uit de praktijk ingewilligd. Tegelijkertijd constateren deze leden dat er van de oorspronkelijke bedoeling van de werkkostenregeling, een eenvoudige regeling voor werkkosten, weinig meer over is. Het loonbegrip is zo breed dat er heel veel extra vrijstellingen en regeltjes nodig zijn. Nog belangrijker is dat het loonbegrip compleet niet meer aansluit bij wat maatschappelijk als loon wordt ervaren.

Kan de regering bevestigen dat de volgende onderdelen onder de werkkostenregeling als loon worden aangemerkt (al dan niet vrijgesteld):

- Het bureau
- De vaste computer op kantoor
- De bureaustoel
- De vaste telefoon
- Postvakjes
- Printer en printerpapier
- Enveloppen en balpennen
- Eventuele kamerplanten
- WC-papier op het toilet van het bedrijf
- Parkeerplaats bij het bedrijf

Deelt de regering de mening van de leden van de CDA-fractie dat geen enkele werknemer deze producten beschouwt als een extra beloning voor zijn arbeid?

Deze leden vragen de regering waarom het nodig is om zoveel objecten onder het loonbegrip van de werkkostenregeling te laten vallen die door werknemers overduidelijk niet als beloning worden ervaren en zo ook niet bedoeld zijn. Waarom is het loon niet beperkt tot wat de werknemer krijgt als beloning voor de verrichte arbeid?

Deelt de regering de mening van de leden van de CDA-fractie dat het werkplekcriterium tot de oneerlijke conclusie leidt dat voor de ambulante werknemer en de werknemer die thuis (of ergens anders) werkt veel meer tot het belaste loon wordt gerekend dan voor de werknemer die op kantoor (of een andere vaste werkplaats) werkt?

Vervolgens zijn allerlei elementen die heel duidelijk wel als beloning bedoeld zijn en zo worden ervaren, zoals het privégebruik van de telefoon of tablet en korting op eigen producten van het bedrijf weer onbelast. Dat is heel prettig voor de werkgevers die deze producten en kortingen aan hun personeel verschaffen en voor de werknemers die ze krijgen, maar de werknemers zonder iPad van de zaak en bedrijfskorting moeten de rekening betalen middels een lagere vrije ruimte. Een personeelsfeest is voor veel werkgevers niet of niet alleen bedoeld om de werknemer te belonen, maar vooral om het personeel te motiveren en de teamspirit te vergroten. Het wordt voor veel bedrijven door de verlaging van de vrije ruimte steeds lastiger om nog personeelsfeesten te kunnen geven, zonder de vrije ruimte te overschrijden. Acht de regering dit rechtvaardig?

Het is dus heel onlogisch en onoverzichtelijk wat nu wel en niet belast is onder de werkkostenregeling. De leden van de CDA-fractie hebben daarom de volgende vragen:

Klopt het dat de parkeerplek op het terrein van het bedrijf onbelast is, maar dat parkeren op een openbare parkeerplek of de parkeerplek van een naburig bedrijf belast is onder de werkkostenregeling, dan wel onder de vrije ruimte valt voor zover die er nog is? Deelt de regering de mening dat er geen werknemer is die het als loon ervaart dat hij langer moet lopen van de parkeerplek van een naburig bedrijf naar het werk en dat het raar is dat de werknemer daar dan nog loonbelasting over moet betalen ook?

Klopt het dat luxe congressen in prachtige hotels met overdag een zakelijk programma geheel onbelast zijn, maar dat de verplichte afscheidsborrel van een vervelende collega in het café om de hoek belast is onder de werkkostenregeling, dan wel onder de vrije ruimte valt voor zover die er nog is?

Klopt het dat een personeelsfeest voor het hele personeel, loon is ook al ga je als werknemer niet? Klopt het dat de werkgever feitelijk gedwongen is om alle personeelsfeesten, bedrijfsborrels et cetera. in de werkkostenregeling onder te brengen, omdat hij anders per werknemer moet administreren of ze aanwezig zijn en hoeveel consumpties ze genuttigd hebben?

Klopt het dat de bedrijfsarts/fysiotherapeut die op de werkplek komt onbelast is onder de werkkostenregeling, maar dat de dienst belast is onder de werkkostenregeling, dan wel onder de vrije ruimte valt voor zover die er nog is, als de werknemer naar het kantoor van de bedrijfsarts/fysiotherapeut gaat?

Klopt het dat het verstrekken van werkkleding op de werkvloer onbelast is, maar het dragen van diezelfde werkkleding tijdens bijvoorbeeld woon-werkverkeer belast is omdat dit niet plaatsvindt op de werkplek?

Kan de regering aangeven wat de gevolgen van de werkkostenregeling zijn voor de sector sport, waar vaak (meerdere sets) kleding en schoenen worden verstrekt en vaak sprake is van kleine werkgevers met lage loonsommen?

Daarnaast vinden de leden van de CDA-fractie het onbegrijpelijk dat loon dat onmiskenbaar loon is, zoals het loon zelf, het vakantiegeld en bonussen in de werkkostenregeling mag en al dan niet is vrijgesteld in de vrije ruimte. Kan de regering nader motiveren waarom loon en bonussen ook onder de werkkostenregeling vallen? Was de werkkostenregeling niet ooit bedoeld voor «werkkosten», oftewel vergoedingen en verstrekkingen van de werkgever voor bepaalde kosten? Waarom is de regering van mening dat loon en bonussen «werkkosten» zijn? Waarom heeft de werkgever ten aanzien van in beginsel alle looncomponenten de keuze om deze onder de reikwijdte van de werkkostenregeling te brengen?

De leden van de CDA-fractie hebben signalen uit de praktijk gekregen dat de volgende situatie door de Belastingdienst is goedgekeurd: een groot bedrijf met veel werknemers geeft weinig vergoedingen en verstrekkingen en gebruikt de hele resterende vrije ruimte om een geheel onbelaste bonus aan alle directieleden te verstrekken van 1 miljoen euro per persoon. Kan de regering bevestigen dat deze situatie door de Belastingdienst is goedgekeurd en dat hier een handtekening van de inspecteur onder staat? Wat is de betekenis van het nogal vage gebruikelijkheids criterium als dit kan? Deelt de regering de mening van de leden van de CDA-fractie dat dit soort onbillijke situaties het gevolg zijn van het feit dat loon en bonussen onder de werkkostenregeling vallen?

Bovendien werkt het eindheffingstarief van 80%, te vergelijken met een inkomstenbelastingtarief van 44%, tot tariefsarbitrage. Voor werkgevers met veel werknemers in de 52%-schaal wordt het aantrekkelijk om zoveel mogelijk in de werkkostenregeling te belasten. Ziet de regering dit probleem ook? Waarom acht zij het gebruikelijkheids criterium daarvoor

een voldoende instrument? Kan de regering reageren op de kritiek van onder andere de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs dat het gebruikelijkheids criterium een onduidelijk en in de praktijk onuitvoerbaar criterium is?

De overgang naar de werkkostenregeling is voor werkgevers een grote overstap. De meeste werkgevers weten wel dat ze in 2015 verplicht moeten overstappen. Toch zijn er ook nog veel werkgevers, bijvoorbeeld in het MKB, die denken dat als je minder verstrekt dan de vrije ruimte, je als werkgever niets hoeft te doen. Dit wordt nog eens versterkt door de suggestie in de brief van 3 juli 2014 (Kamerstuk 33 752, nr. 110) dat werkgevers materieel tot eind 2015 de tijd hebben om hun administratie op orde te hebben. De leden van de CDA-fractie vragen de regering te bevestigen dat een werkgever die niets doet, niet van de vrije ruimte kan profiteren, omdat voor de verstrekking geadministreerd moet worden of een bepaalde vergoeding of verstrekking onder de werkkostenregeling wordt geplaatst. Is de Belastingdienst bezig om werkgevers hier actief over te informeren?

Voor de concernregeling van de werkkostenregeling is alweer een aparte definitie van het begrip concern gegeven. Dit maakt dat we vanaf 2015 vier verschillende concerndefinities kennen in de fiscale wetgeving. De leden van de CDA-fractie vragen de regering waarom voor de werkkostenregeling niet is aangesloten bij een bestaande concerndefinitie. Waarom moet een concern in de werkkostenregeling iets anders zijn dan een concern voor de fiscale eenheid in de vennootschapsbelasting of de omzetbelasting?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering of zowel met het financiële belang als met het stemrecht rekening moet worden gehouden? Kan een fiscaal transparante entiteit ook in de concernregeling deelnemen? Is de regering bereid belastingplichtigen uit het oogpunt van rechtszekerheid de optie te geven dat het concern bij voor bezwaar vatbare beschikking wordt vastgesteld, zodat de werkgever weet waar hij aan toe is?

Daarnaast constateren de leden van de CDA-fractie dat de concernregeling in de werkkostenregeling niet rechtsvormneutraal is. Waarom geldt de concernregeling niet voor heel gelieerde stichtingen? Waarom wordt bijvoorbeeld niet aangesloten bij de fiscale eenheid in de omzetbelasting? De concernregeling kent een rem in verband met de hoofdelijke aansprakelijkheid die het gevolg is. De leden van de CDA-fractie vragen de regering voor welke belastingen deze hoofdelijke aansprakelijkheid gaat gelden. Is dat alleen voor de werkkostenregeling, alleen voor de loonbelasting of voor alle belastingen? Hoe moet de concernregeling worden toegepast in geval van juridische fusies binnen het kalenderjaar?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering uit te leggen waarom er zowel vrijstellingen als nihilwaarderingen zijn. Zou het systeem van de werkkostenregeling voor werkgevers, zeker in het MKB, niet iets eenvoudiger worden als er maar één categorie vrijstellingen is? Voor een aantal werkplekgerelateerde voorzieningen waarvoor nu een nihilwaardering geldt, komt er ook een vrijstelling. Kan de regering de concept-uitvoeringsregeling aan de Kamer doen toekomen of ten minste uiteenzetten voor welke voorzieningen de vrijstelling gaat gelden?

De leden van de CDA-fractie vragen een reactie van de regering op de uitspraak van Gerechtshof Amsterdam van 25 september 2014 dat een tablet een communicatiemiddel is en geen computer.

De leden van de CDA-fractie achten het onduidelijk hoe het nieuwe noodzakelijkheids criterium voor telefoons, tablets en gereedschappen exact geïnterpreteerd moet worden. «Noodzakelijk» is een strengere eis

dan «zakelijk», maar het primaat ligt bij de werkgever. De Belastingdienst hoort nooit op de stoel van de ondernemer te gaan zitten. Maar de memorie van toelichting spreekt over «zonder meer nodig voor een behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking». Op welke wijze gaat de Belastingdienst toetsen of hier sprake van is? Gaat de Belastingdienst dan niet toch op de stoel van de ondernemer zitten? Kan de regering middels een aantal voorbeelden aangeven hoe het noodzakelijkheids criterium geïnterpreteerd moet worden?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering te reageren op het artikel «De werkkostenregeling; knutselen aan een lelijk eendje maakt nog niet een mooie zwaan», van F.M. Werger en A.L. Mertens in het Weekblad Fiscaal Recht, nummer 2014/1067. Is de regering bereid om bij de brede herziening belastingstelsel na te denken over verbeteringen van de werkkostenregeling, bijvoorbeeld de suggesties uit bovengenoemd artikel, om de regeling logischer te maken?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering hoe de werkkostenregeling uitpakt voor organisaties met weinig werknemers en veel vrijwilligers, bijvoorbeeld op het gebied van cultuur, natuur, sport en maatschappelijke organisaties. Wat gebeurt er als een dergelijke organisatie de werknemers en vrijwilligers een kerstpakket wil geven? Maakt het dan nog uit of de vrijwilligers een vrijwilligersvergoeding krijgen?

De leden van de CDA-fractie vragen of werkgevers het nieuwe werken optimaal kunnen bevorderen met de werkkostenregeling. Mag een werkgever bijvoorbeeld tijdelijk een vergader-/werkruimte van 0,4 miljoen euro in de tuin plaatsen zonder daar eindheffing over te betalen?

Tot slot herinneren de leden van de CDA-fractie de regering aan het ACTAL-advies uit 2013. Heeft de regering de definitieve vormgeving van de werkkostenregeling voorgelegd aan ACTAL? Zo ja, wil zij het dan openbaren? Zo nee, wil de regering dat dan alsnog doen?

De leden van de PVV-fractie zijn een voorstander van het noodzakelijkheids criterium. Deze leden betreuren het dat het tot een gereedschappen- en ICT-voorziening beperkt is. Wat is de reden dat de regering dit niet integraal invoert? Ligt een dergelijke uitbreiding in het verschieft voor de toekomst?

Klopt het dat er specifiek voor bestuurders en commissarissen een aparte aanvullende gebruikelijkheidstoets geldt? Is het niet zo dat voor de werknemer reeds voor de werkkostenregeling in zijn algemeenheid al een gebruikelijkheidstoets (op grond van artikel 31, lid 1, onderdeel f Wet op de loonbelasting) geldt?

Deze leden vragen zich nu af waarom er een dubbele gebruikelijkheidstoets voor deze categorie geldt? Waar zit precies het onderscheid tussen beide gebruikelijkheidstoetsen? Hoe moet die tweede toets precies worden ingevuld?

In de optiek van de leden van de fractie van de PVV is die tweede gebruikelijkheidstoets overbodig. Is het immers niet zo dat het noodzakelijkheids criterium zelf al beperkt dat deze categorie zich niet te overmatige arbeidsvoorwaarden toekent? Het is toch een eis dat de voorziening bij de uitoefening van het werk gebruikt moet worden en dat de intensiteit en omvang van het gebruik een indicator voor noodzakelijkheid is? Mag de conclusie dan ook niet luiden dat de algemene gebruikelijkheidstoets gecombineerd met het noodzakelijkheids criterium voldoende waarborg tegen onbedoeld gebruik lijkt te bieden?

In het wetsvoorstel is opgenomen dat „het daarbij behorende datatransport» ook onder het noodzakelijkheids criterium valt. De leden van de PVV-fractie vragen zich af hoe ze dat moeten lezen. Kan datatransport alleen noodzakelijk zijn als er ook sprake is van het verstrekken van een noodzakelijk device? Of kunnen deze beiden los van elkaar beoordeeld noodzakelijk zijn en als zodanig verstrekt worden? Moet de werkgever bijvoorbeeld een pc/iPad verstrekken onder het noodzakelijkheids criterium en als hij dat doet, kan hij bij die voorziening dan het noodzakelijke datatransport verstrekken? Of is het bijvoorbeeld ook mogelijk dat alleen het datatransport onder het noodzakelijkheids criterium wordt gegeven (bijvoorbeeld omdat de werkgever vindt dat de werknemer bereikbaar moet zijn, maar dat hij het niet nodig vindt dat de werknemer ook een device krijgt).

Klopt het dat op basis van de voorliggende wettekst internet thuis ook weer onbelast kan worden verstrekt, ook als deze bijvoorbeeld samen met een noodzakelijk geacht device wordt geleverd? De leden van de fractie van de PVV vragen zich hierbij af of dit niet ruimer is dan de huidige werkkostenregeling. Immers thans valt internet thuis in de vrije ruimte. In de memorie van toelichting is echter opgemerkt dat geen wijziging ten opzichte van die situatie is bedoeld, maar zoals aangegeven lijkt op basis van de wet een ruimere werking mogelijk. Deze leden merken op dat het zowel voor de Belastingdienst als voor werkgevers noodzakelijk is om te weten hoe hiermee zal worden omgegaan en dat dit dan duidelijk in de wet wordt vastgelegd. Dat voorkomt veel discussie achteraf. Mocht internet thuis onder de gerichte vrijstelling van het noodzakelijkheids criterium vallen, dan is de vraag hoe fiscaal om te gaan met de all-in-one pakketten (tv-internet-telefoon).

Het wetsontwerp bevat een verbod op het cafetariamodel. In de optiek van de leden van de PVV-fractie is dit overbodig, daar dit volgt uit het noodzakelijkheids criterium. Bij het cafetariamodel ruilt de werknemer bruto loon in voor een personeelsvoorziening, waarvan de werkgever niet bereid is de kosten te dragen. Is het gegeven dat de werkgever de kosten niet wil dragen niet al genoeg indicatie dat de voorziening niet noodzakelijk is? Daarbij komt dat het verbod in de praktijk lastig te controleren is. Met name bij kleinere werkgevers waar niet alles in personeelshandboeken et cetera is vastgelegd, kunnen werkgever en werknemer in overleg makkelijk arbeidsvoorwaarden aanpassen (bijvoorbeeld dit jaar geen bonus van 500 euro maar een «noodzakelijke» iPad). Zoiets is dan lastig zichtbaar in de administratie te maken en valt dus nagenoeg niet te controleren door de Belastingdienst.

De vrijstelling ten aanzien van producten van het eigen bedrijf is voor een bepaalde groep werkgevers een welkome maatregel, omdat zij van deze maatregel gebruik kunnen maken en daardoor geen overschrijding van hun vrije ruimte hebben. Het nadeel, in de optiek van de leden van de fractie van de PVV, is dat deze maatregel is «gedekt» door verlaging van het percentage van de vrije ruimte. Dus de werkgevers die geen gebruik kunnen maken van een producten-eigen-bedrijfsregeling betalen wel de prijs voor deze versoepeling.

In de optiek van de genoemde leden wringt dit te meer, omdat de producten-eigen-bedrijfsregelingen nu net een klassiek voorbeeld zijn van verkapt loon. De verleende korting komt namelijk alleen toe aan werknemers en niet aan derden. Het is dus evident dat er sprake van een bevoordeling van de werknemer door de werkgever. En die bevoordeling is nu net het uitgangspunt van artikel 10 Wet op de loonbelasting. Het gevolg van deze maatregel is dat allerlei belangengroeperingen gaan proberen om ook hun speeltje in de wet te krijgen/houden. En dan komt de hele santenkraam weer om de hoek: de bedrijfsfitness, fiets van de

zaak, OV-kaart voor gezinsleden, preventieprogramma's door verzekeraars aangeboden et cetera et cetera.

Dit zijn allemaal zaken waarvoor in het verleden (onder het oude regime) een vrijstelling gold, maar die in de optiek van de leden van de PVV-fractie evident loon zijn.

Als voor deze faciliteiten niet de vrije ruimte geldt, maar een extra vrijstelling wordt gecreëerd, dan hebben we weer evenveel gerichte vrijstellingen en nihilwaarderingen als dat we onder het oude regime hadden en zijn we weer terug bij af.

De leden van de fractie van de PVV zijn van deze weg geen voorstander. Deze vrije ruimte is bij uitstek een mooie manier om deze loonbestanddelen te benaderen. Iedere werkgever kan zelf uitmaken wat hij aan zijn personeel wil geven en binnen de vrije ruimte blijft dat dan onbelast. Voor iedere werkgever geldt dezelfde vrije ruimte.

Het bijkomende voordeel van de vrije ruimte – te weten administratie op werkgeversniveau en niet op werknemersniveau – vervalt als er meer gerichte vrijstellingen en nihilwaarderingen komen.

De precieze invulling van het wegnemen van het onderscheid tussen vergoedingen en verstrekkingen wordt pas met de publicatie van de uitvoeringsregeling bekend. Dit is meestal pas in de tweede helft van december.

Het is evident dat het voor zowel de Belastingdienst als voor de werkgevers essentieel is dat de reikwijdte van deze maatregel zo snel mogelijk bekend is, zodat ze beiden hun werkprocessen daarop kunnen inrichten.

Ook voor de Kamer is het prettig om een duidelijk beeld te hebben van wat de regering op het oog heeft. Het is daarom wenselijk dat de uitvoeringsregeling tijdig bekend wordt, zodat er tijdens het debat over gesproken kan worden en de Kamer in staat is om bij te sturen als het een kant op gaat die de Kamer niet wenselijk vindt.

Theoretisch geldt daarbij nog dat de leden van de PVV-fractie vinden dat in principe voor alle zaken moet gelden dat de vorm waarin het voordeel aan de werknemer toekomt er niet toe mag doen voor de vraag hoe de belastingheffing gaat plaatsvinden. Dus of er nu wordt vergoed, verstrekt of ter beschikking wordt gesteld, hetzelfde toetsingskader moet gelden voor de vraag of de betreffende voorziening al dan niet belast moet worden.

Het gros van de knelpunten die in de praktijk leven zijn terug te voeren op het werkplekcriterium, de parkeerplek is wel de bekendste. Is de werkgever niet arbo-verantwoordelijk voor de parkeerplek, dan vallen de parkeerplekken van werknemers met een eigen auto in de vrije ruimte (voor ter beschikking gestelde auto's geldt dat sprake is van intermediaire kosten die onbelast blijven). Is de werkgever wel arbo-verantwoordelijk, dan is sprake van een verstrekking op de werkplek is blijft deze voorziening dus onbelast.

Een analoge redenering kun je ophangen voor de bedrijfspsycholoog, de fysiotherapeut, de bedrijfsfeestjes en de borrels et cetera. Vinden ze plaats op de werkplek dan is er sprake van nihilwaardering. Vinden ze niet plaats op de werkplek dan vallen ze in de vrije ruimte.

Dit is niet aan de leden van de PVV-fractie uit te leggen. Het is ook niet aan de reguliere werkgever uit te leggen en bovenal past ook niet bij de huidige tijd. En zeker niet nu de thuiswerkplek wettelijk is uitgesloten als werkplek in de zin van de werkkostenreling. Als bijvoorbeeld het noodzakelijkheids criterium als algemeen criterium in artikel 11 van de Wet op de loonbelasting wordt genomen, eventueel aangevuld met een lijst aan vrijstellingen in de uitvoeringsregeling (gelijk aan de huidige gerichte vrijstellingen) dan kan het werkplekcriterium komen te vervallen.

Thans is vereist dat er sprake moet zijn van een meer dan 95%-belang, wil de concernregeling toegepast kunnen worden. Wat precies onder belang moet worden verstaan is niet duidelijk. Het meest voor de hand liggend is dat bedoeld wordt op een aandelenbelang. Maar als dat zo is, dan vinden de leden van de fractie van de PVV wel dat de regering die duidelijkheid moet geven en dat ook duidelijk in de wet moet opnemen. Zou het begrip belang louter tot aandelenbelang beperkt worden, dan kunnen bijvoorbeeld nauw gelieerde stichtingen (zoals in de semipublieke sector voorkomen) geen gebruik maken van de concernbepaling. Deze leden vinden het dan ook meer voor de hand liggen om een meer rechtsvormneutrale definitie van concern op te nemen. In de optiek van genoemde leden zou gekeken kunnen worden naar de fiscale eenheid in de btw (economische verwevenheid), of minder vergaand, dat expliciet criteria worden geformuleerd op grond waarvan ook nauw gelieerde stichtingen et cetera gebruik kunnen maken van de regeling. De leden van de PVV-fractie spreken de voorkeur uit voor een meer uniform begrip dat voor meerdere wettelijke regelingen van toepassing is.

De leden van de D66-fractie vragen of door de werkgever geïnitieerde preventie- en gezondheidsprogramma's onder de nihilwaardering voor arbo-voorzieningen vallen. Voorts vragen deze leden naar een waardering van de regering van het risico dat door de invoering van de werkkostenregeling werkgevers geen preventieprogramma's meer aan zullen bieden aan hun werknemers, bijvoorbeeld voor stressreductie en gezonder leven. De leden van de D66-fractie constateren dat er binnen de Wet op de loonbelasting verschillende definities voor concernbegrippen worden gehanteerd. Deze leden vragen of de regering uiteen kan zetten welke stappen zij gaat nemen om tot een uniforme en rechtsvorm neutrale definiëring van het begrip concern te komen?

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de werkkostenregeling (nog steeds) veel discussie oproept en er nog veel vragen zijn over de invulling, ondanks dat de regering al geruime tijd met de voorbereidingen bezig is. Zij wijzen de regering erop dat het lastig is voor werkgevers om zich tijdig voor te bereiden op een dergelijke administratief ingrijpende maatregel als de invulling hiervan van maart 2013 tot juli 2014 hoogst onzeker is, en vervolgens telkens weer wijzigt. Heeft de regering ook overwogen de regeling nu definitief vast te stellen en alle werkgevers de mogelijkheid te geven zich er goed op voor te bereiden met een inwerkingtreding in 2016, zo vragen deze leden?

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat met het invoeren van de werkkostenregeling ook enkele voormalige gerichte vrijstellingsregelingen, zoals het succesvolle bedrijfsfietsenplan, verdwijnen. Bedrijfsfietsen vallen voortaan in de vrije ruimte. Deze leden wijzen op het succes van het bedrijfsfietsenplan en de positieve effecten voor de gezondheid van werknemers. Zij vragen de regering om nader te overwegen om ruimte te laten voor een specifieke regeling voor bedrijfsfietsen.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen hoe in de praktijk zal worden omgegaan met sociale bedrijfsuitjes, bijvoorbeeld wanneer werknemers een dag vrijwilligerswerk doen in een instelling voor gehandicapten. Welk regime zal hierop van toepassing zijn? Mogen deze leden ervan uitgaan dat er geen fiscale beperkingen worden opgelegd bij de organisatie van dergelijke sociale bedrijfsuitjes?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering te reageren op het commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs en het Register Belastingadviseurs aangaande de werkkostenregeling.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom ervoor is gekozen om het noodzakelijkheids criterium alleen als motivatie in te zetten om het verstrekken van gereedschappen en ICT-middelen als tablets en smartphones onbelast te maken. Zij vragen in dit verband aandacht voor het beschikbaar stellen van werkkleding door de werkgever, bijvoorbeeld in modezaken, waarbij de kleding niet zozeer als werkkleding herkenbaar is en in principe dus privé gebruikt kan worden, maar waarbij de werkgever wel beperkingen over het gebruik aan de werknemer kan opleggen. Waarom is hier volgens de regering geen sprake van noodzakelijkheid? Is hier geen sprake van een ongelijke behandeling ten opzichte van andere typen bedrijven, zo vragen deze leden?

Nu er niet is gekozen voor een algemene toepassing van het noodzakelijkheids criterium, vragen de leden van de ChristenUnie-fractie of de regering andere mogelijkheden ziet om knelpunten rond het verstrekken van werkkleding op te lossen. Genoemde leden vragen of er tussentijds, bijvoorbeeld bij ministeriële regeling, nadere invulling kan worden gegeven aan het noodzakelijkheids criterium, als ervaringen in de praktijk daartoe aanleiding geven?

In de memorie van toelichting wordt een definitie gegeven van gereedschappen (iets waarmee je maakt, meet of controleert). In de praktijk levert dit veel onduidelijkheid op. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering aan te geven of hieronder ook «beter maken» (medische instrumenten), kapot maken (sloopgereedschap), tekst maken (pennen en potloden) en dergelijke mee bedoeld wordt? In de toelichting is onduidelijk of de vergoeding voor internet thuis onder het noodzakelijkheids criterium valt. Kan de regering hierover duidelijkheid verschaffen?

Blijkens de memorie van toelichting lijkt de regering ten aanzien van de zogenaamde concernregeling een onderscheid aan te brengen tussen de profit- en de non-profitsector. Immers, aan de concerntoepassing wordt als voorwaarde verbonden dat er bij de moedermaatschappij sprake moet zijn van vrijwel volledig eigendom (95%-eis) van de (klein)dochtermaatschappij(en). De leden van de ChristenUnie-fractie merken op dat hieruit opgemaakt zou kunnen worden dat de concernregeling alleen beoogd wordt voor de profitsector en niet voor de non-profitsector waar sprake is van een stichtingsstructuur met een medezeggenschap, in plaats van een structuur met eigendom van moedermaatschappij in dochtermaatschappijen.

Gelet hierop vragen deze leden of er inderdaad sprake is van een beoogd onderscheid waardoor het voor stichtingen onmogelijk wordt om de concernregeling toe te passen en een (zeer welkom) voordeel te behalen. Dit achten deze leden niet wenselijk. Zij vragen de regering de concernregeling ook toe te staan voor instellingsstructuren, bijvoorbeeld in de zorg.

In het wetsvoorstel wordt een concernregeling binnen de werkkostenregeling geïntroduceerd, lezen de leden van de SGP-fractie. Groot voordeel van de concernregeling is dat een collectieve vrije ruimte wordt gecreëerd. Echter hebben alleen vennootschappen die voldoen aan de 95%-eis toegang tot deze regeling. De rechtsvorm is hier bepalend voor het al dan niet toegang krijgen tot de concernregeling. Neem bijvoorbeeld zorggroepen die samenwerken binnen een stichting, zij kunnen op deze manier geen gebruik maken van de concernregeling. Welke redenen zijn er om onderscheid te maken tussen de verschillende rechtsvormen? Wat zijn de mogelijkheden om tot een meer rechtsvorm neutrale regeling te komen? Hoeveel stichtingen zijn er in Nederland die op bestuurlijk niveau als groep functioneren?

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman vraagt de regering in te gaan op de kanttekeningen, die de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, Commissie Wetsvoorstellen, in het commentaar van 6 oktober jl.

heeft geplaatst bij de werkkostenregeling. Vooral zorgelijk vindt dit lid, dat het loonbegrip niet aansluit bij dat wat maatschappelijk als loon wordt ervaren. Ook het werkplekcriterium roept vragen op. De Orde spreekt van «systeemfouten» die vanaf de invoering van de werkkostenregeling ten grondslag hebben gelegen aan deze regeling, en met de thans voorliggende voorstellen niet worden weggenomen. Graag een gemotiveerde reactie van de regering.

Het lid van de fractie 50PLUS/Klein stelt dat de fiets een aparte fiscale behandeling verdient. Vanwege de gezondheidsvoordelen van fietsen pleit genoemd lid voor een aparte fiscaal vriendelijke behandeling van het totale aankoopbedrag van de fiets. Is de regering hiertoe bereid en kan het antwoord gemotiveerd worden?

Energiebelasting

Kan de regering aangeven in welke landen binnen de Europese Unie er voor mineralogische en metallurgische toepassingen geen heffing van energiebelasting op aardgas is (op grond van de EU-richtlijn voor Energiebelastingen 2003/96) en ook geen teruggaveregelung bestaat indien deze wel wordt geheven, vragen de leden van de fractie van de VVD? Kan er op grond van de betreffende EU-richtlijn een uitzondering worden gemaakt voor deze toepassingen? Wat zou een mogelijke vrijstelling voor deze toepassingen kosten?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de regering met het verruimen van het verlaagd tarief voor lokaal duurzaam opgewekte energie en de uitbreiding van de vrijstelling voor zelfopwekking naar de huursector, hoopt op meer draagvlak voor duurzame energie en een groter energiebewustzijn. Deze leden delen die ambitie van harte. Kan de regering aangeven wat zij concreet van deze maatregelen verwacht? Hoeveel extra kWh verwacht zij dat hierdoor duurzaam en lokaal wordt opgewekt in 2015? Op basis van welke ervaringen van welke betrokkenen denkt de regering dat deze maatregelen effectief zullen zijn? Klopt het dat de 7,5ct belastingkorting gebaseerd is op een terugverdienmodel van vijftien jaar? Zo nee, waarop dan wel? Zo ja, waarom wordt niet gekozen om aan te sluiten bij de vijftien jaar zekerheid die ook geldt voor bijvoorbeeld de SDE+-regeling? De beperkte heffingskorting voor energieaansluitingen zonder verblijfsfunctie (119 euro per jaar) wordt afgeschaft en de heffingskorting voor energieaansluitingen met verblijfsfunctie (318 euro per jaar) wordt verlaagd naar 311 euro per jaar in 2015 en daarna verder verlaagd, hetgeen betekent dat kleinverbruikers van energie meer energiebelasting gaan betalen. Klopt deze redenering? Zo ja, waarom wordt toch voor deze wijziging gekozen?

De leden van de PvdA-fractie vragen de regering in hoeverre de regels over economisch eigendom wat betreft de toekenning van EIA, investeringen door derden in besparing via een ESCO constructie belemmeren. Is de regering het met deze leden eens dat het goed is te kijken in hoeverre ESCO's gestimuleerd kunnen worden? Is het in dat kader mogelijk het economisch eigendom zodanig te definiëren dat niet de gebouweigenaar, maar de financieel belanghebbende het eigendom heeft en dus recht heeft op EIA, ook indien het onwaarschijnlijk is dat de energiebesparende maatregelen ooit elders een tweede leven kunnen krijgen? Zo nee, waarom vindt de regering dat niet wenselijk c.q. welke risico's kleven hieraan en zijn die niet op een andere manier weg te nemen?

De leden van de PvdA-fractie vragen de regering wat de huidige derving van belastinginkomsten, uitgesplitst in EB, ODE en btw is als gevolg van eigen opwek door saldering. Kan de regering dit toelichten? En in het

hypothetische geval dat iedere huizenbezitter met een dak dat geschikt is voor zonnepanelen gebruik zou maken van saldering (huidige gemiddelde gebruik), hoeveel zou naar verwachting dan de derving van de EB zijn? Tevens vragen genoemde leden de regering toe te lichten in hoeverre de aanpassing van de energiebelastingvermindering op WOZ-objecten als bedrag gelijk is aan de geprognoseerde belastingderving door het Fuchs-arrest? En indien de belastingderving door het Fuchs-arrest hoger of juist lager uitvalt de komende jaren, wordt dan de «energiebelastingvermindering op WOZ-objecten» ook conform aangepast? Zo nee, waarom niet?

De leden van de fractie van de SP hebben met belangstelling kennisgenomen van de maatregelen omtrent de energiebelasting. Voor welke ondernemers wordt het verlaagde tarief uitgebreid? Kan worden aangegeven om hoeveel ondernemers dit ongeveer gaat? Kan de regering uitleggen waarom is gekozen voor de aanvullende eis van twintig procent? Waarop is de twintig procent gebaseerd?

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de uitbreiding van de vrijstelling zelfopwekking naar de huursector. Kan worden aangegeven waarom de kosten van deze vrijstelling stijgen van 3 in 2015, naar 4 in 2016, naar 7 in 2017 en structureel naar 14 miljoen euro? Is dit in overleg gebeurd met de brancheorganisatie Aedes en kan worden aangegeven wat voor voordeel de huurders door de vrijstelling krijgen? Is het zo dat verwacht wordt dat steeds meer huurders gebruik gaan maken van zelfopwekking en hierdoor lagere energielasten krijgen en dat zo ook een positief effect op het milieu teweeg gebracht wordt? Over wat voor positieve financiële effecten voor een huurder heeft de regering het? Kan een overzicht worden gegeven van de milieueffecten?

Deze leden vragen zich af bij het arrest Fuchs hoe het komt dat de kosten eerst stijgen en structureel toch minder zijn dan in 2017? De regering komt met een vereenvoudiging voor de energiebelasting, maar getuige tabel 12 kan er nog een grote vereenvoudiging plaatsvinden. Welke voorstellen ziet de regering om meer vereenvoudiging teweeg te brengen in de energiebelasting? Wat zijn de achterliggende redenen in de verschillende categorieën van tabel 12? Is het niet mogelijk om budgettair neutraal twee verschillende categorieën te maken? Kan dit in een tabel worden aangegeven?

Kan nader worden gespecificeerd welke bedrijven vallen onder de vier verschillende tarieven? Hoeveel bedrijven/belastingbetalers zitten in de verschillende tarieven? Rond welke grens betreft het een MKB-onderneming? Wat is de budgettaire opbrengst bij een verhoging van 10 eurocent op de verschillende tarieven? Wat is de budgettaire derving bij een verlaging van 10 eurocent op de verschillende tarieven? Kan een sleuteltabel voor de energiebelasting worden geleverd waarbij dus 24 verschillende sleutels worden gegeven voor drie verschillende soorten belasting waarbij vier verschillende tarieven zitten conform tabel 12.

Kan er niet meer worden aangesloten tussen aardgas en aardgas glastuinbouw? In de derde categorie van 1 miljoen naar 10 miljoen is er alleen een verschil bij de verhoging per 2015 in centen. Waarom zit er dan geen verschil in het tarief van 2014 en 2015 in centen? Zit er een fout in de tabel? Wat zijn de bezwaren van de regering om het verlaagde tarief van de glastuinbouw af te schaffen? Wat zijn de milieueffecten wanneer dit verlaagde tarief wordt afgeschaft? Hoe afrekenbaar is het tarief uit energieakkoord? Kan hierbij nader worden ingegaan wanneer het doel van 2020 van 11 PJ niet wordt gerealiseerd? En het einddoel van een duurzame energievoorziening in 2050? Kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het met terugwerkende kracht terugbetalen van het verschil tussen het verlaagde en het normale tarief aardgas?

De leden van de CDA-fractie hebben grote twijfels bij de verhoging van de energiebelasting. Door de keuze voor de tweede en derde schijf moet de belastingverhoging door relatief weinig belastingplichtigen worden opgebracht. Het gaat dan al snel om een belastingverhoging van meer dan 100.000 euro voor grootgebruikers van aardgas en elektriciteit. Kan de regering inzicht geven over de gemiddelde belastingverhoging voor aardgas en elektriciteit in de tweede en in de derde schijf? Aangezien de Nederlandse energiebelasting al zeer hoog is in Europa, maken de leden van de CDA-fractie zich zorgen om het vestigingsklimaat voor de bedrijven die in de tweede en derde schijf vallen. Bovendien valt een groot deel van de getroffen bedrijven onder de categorie mineralogische procedés (productie van onder andere glas, tegels en cement), terwijl deze bedrijven in onze buurlanden zijn vrijgesteld van energiebelasting omdat zij energie als grondstof en niet als brandstof gebruiken. Kan de regering een overzicht geven van de energieprijzen exclusief en inclusief belastingen in Nederland, België, Duitsland en de Verenigde Staten? Dit voor een bedrijf dat 170.000 m³ aardgas gebruikt, een bedrijf dat 1 miljoen m³ aardgas gebruikt en een bedrijf dat 10 miljoen m³ aardgas gebruikt in 2015 en dan zowel voor «gewone» bedrijven als bedrijven die mineralogische procedés gebruiken?

Heeft de regering onderzocht wat de gevolgen zijn van de belastingverhoging voor het vestigingsklimaat? Heeft de regering hier in de ramingen rekening mee gehouden?

Naast de bedrijven die mineralogische procedés gebruiken, komt ook een groot deel van de verhoging van de energiebelasting neer bij landbouwbedrijven, exclusief de glastuinbouw. Dit treft met name bedrijven met koelingssystemen zoals de fruitteelt en de vollegrond groenteteelt. Deze bedrijven hebben al te maken met een landbouwcrisis waar ze niets aan kunnen doen, grotendeels voortkomend uit de Russische boycot. En precies in deze tijd waarop landbouwbedrijven met moeite het hoofd boven water kunnen houden, besluit de regering tot een enorme belastingverhoging. Waarom acht de regering deze enorme belastingverhoging in deze moeilijke tijden voor landbouwbedrijven rechtvaardig? Kan de regering reageren op het rapport van LEI en Panteia (2014–012, mei 2014) waarin geconcludeerd wordt dat de Nederlandse landbouwsector al veel hogere energieheffingen heeft dan de omringende lidstaten? Is de regering bereid om de landbouwsectoren die getroffen worden door de Russische boycot, zoals de vollegrondgroenteteelt, fruitteelt, veehouderij en melkveehouderij, te ontzien van deze lastenverhoging?

Het arrest Fuchs is een buitengewoon vervelend arrest voor Nederland en in de ogen van de leden van de CDA-fractie ook een arrest dat totaal onnodig alle bezitters van zonnepanelen, die op enig moment energie terug leveren, aanmerkt als ondernemers, met alle daarbij behorende rompslomp en belastingopgave en teruggave. Kan de regering aangeven of zij bij de procedure aan het Europees Hof ook als third party geïnterveneerd heeft en zo ja, met welke inbreng?

Verder verzoeken de leden van de CDA-fractie de gevolgen van het arrest ter sprake te brengen in de Ecofin als een voorbeeld van een situatie waar reparatiewetgeving op zijn plaats is.

De leden van de D66-fractie hebben enkele vragen omtrent de wijziging belastbaar feit (artikel 50 Wet belastingen op milieugrondslag). Op grond van de huidige hoofdregel, die wordt overgenomen in artikel 50, lid 1, is energiebelasting verschuldigd ter zake van de levering van aardgas of elektriciteit via een aansluiting aan de verbruiker. Onder aansluiting wordt verstaan een aansluiting op een Nederlands distributienet. Op grond van het voorgestelde artikel 50, lid 3, sub a, wordt ook energiebelasting geheven ter zake van de levering aan een verbruiker anders dan via een aansluiting (op een distributienet). Volgens de memorie van toelichting is

het wenselijk dat bij leveringen anders dan via een aansluiting dezelfde regels van toepassing zijn als bij levering via een aansluiting. Leidt de wijziging van het belastbare feit volgens de regering tot een toename van het aantal belastingplichtigen, dan wel tot een toename van het aantal belastbare leveringen in vergelijking met de huidige wetgeving? Ziet dit belastbare feit bijvoorbeeld ook op leveringen op het hoogspanningsnet van Tennet, of bijvoorbeeld op een hogedruk aardgasnetwerk van GTS (TTF)? Op welke wijze dient een leverancier te achterhalen of de klant handelt als een verbruiker, of dat (deels) sprake is van een toepassing van de uitzondering van artikel 50, lid 4? Kan worden aangegeven in hoeverre de huidige praktijk waarbij geen energiebelasting in rekening wordt gebracht voor leveringen op het Tennet of GTS net, zal veranderen naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen?

Voorts vragen deze leden hoe de voorgestelde aanpassing van artikel 50, lid 1, zich verhoudt tot de uitspraak van Hof Den Haag van 2 mei 2014¹, waarin het Hof overweegt dat het begrip «levering» voor de energiebelasting volgens het civiele recht dient te worden uitgelegd? Is de regering in dat kader bijvoorbeeld van mening dat in het geval een bedrijfspand wordt verhuurd inclusief een productie-installatie zoals zonnepanelen, de verhuurder civielrechtelijk elektriciteit levert aan de huurder?

Hoe dienen de tarieven van artikel 59 Wet belastingen op milieugrondslag te worden toegepast bij levering anders dan via een aansluiting? Dient dit per verbruiker, per leveringscontract of per leveringspunt te worden toegepast? Kan de regering aangeven in hoeverre de voorgestelde wijziging leidt tot hogere administratieve lasten?

De leden van de D66-fractie lezen dat het voorgestelde artikel 50, lid 5 volgens de memorie van toelichting voorkomt dat energiebelasting verschuldigd is in de situatie dat de verhuurder van een woning elektriciteit levert aan de huurder van die woning waarbij de elektriciteit door die verhuurder is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen via een productie-installatie die is aangebracht op of aan het gebouw. Wanneer is sprake van elektriciteit die door de verhuurder is opgewekt en geleverd? Ziet dit slechts op een situatie waarin de verhuurder een vergoeding vraagt aan de huurder voor het gebruik van de panelen die gebaseerd is op het aantal opgewekte kWh? Of is bij huur van een woning waarop een productie-installatie is geïnstalleerd, altijd sprake van opwekking door de verhuurder? Maakt het hierbij uit of de productie-installatie door natrekking onderdeel is geworden van de woning, of door wie de productie-installatie is aangeschaft?

De memorie van toelichting impliceert dat thans wel sprake is van een belastbaar feit voor de energiebelasting in de situatie die omschreven wordt (een verhuurder wekt elektriciteit op met een duurzame elektriciteitsinstallatie aangebracht aan een gebouw welke door de huurders van het gebouw wordt verbruikt). Kan de regering dit bevestigen? Betekent dit dat in het geval op een verhuurde woning zonnepanelen zijn bevestigd waarvan de huurder gebruik maakt, energiebelasting door de verhuurder verschuldigd is, omdat een levering plaatsvindt in de zin van het huidige artikel 50, lid 1, Wet belastingen op milieugrondslag?

De voorgestelde uitzondering van artikel 50, lid 5, geldt alleen voor woningen. Betekent dit dat in het geval dat een bedrijfspand wordt verhuurd waarop zonnepanelen zijn gemonteerd waarbij de opgewekte elektriciteit ten goede van de huurder komt, sprake is van een belastbare levering van elektriciteit door de verhuurder in de zin van het nieuwe artikel 50, lid 3, sub a? Kan de regering bevestigen dat de verhuurder dan geen vergunning in de zin van de Elektriciteitswet 1998 hoeft te hebben? Zijn er voor de verhuurder andere regulatoire verplichtingen?

¹ ECLI:NL:GHDHA:2014:1683.

Klopt het dat indien een bedrijfsgebouw wordt verhuurd waarin een warmtekrachtkoppeling geïnstalleerd is, de verhuurder belastingplichtig wordt ten aanzien van het verbruik door de huurders? Is dit ook het geval bij bedrijfsgebouwen waar bijvoorbeeld een noodaggregaat, biogasinstallatie, stortgasinstallatie of rioolwaterzuiveringsgasinstallatie is geïnstalleerd?

De tekst van artikel 50, lid 5, stelt geen eisen aan de manier waarop de huurder voor de panelen betaalt. Mag de verhuurder ook een huurprijs afspreken op basis van het aantal geproduceerde kWh?

Volgens de memorie van toelichting dient, om in aanmerking te komen voor de vrijstelling van art. 50, lid 6, sub a, (nieuw), de energie «voor eigen rekening en risico» te zijn opgewekt. In beide Kamers is eerder discussie gevoerd over de uitleg van het huidige artikel 50, lid 5, en het criterium dat de elektriciteit «voor rekening en risico» van de verbruiker moet zijn opgewekt. De aangenomen motie Vos c.s. riep de regering op dit criterium niet toe te passen bij de uitleg van het huidige artikel 50, lid 5. De regering heeft aangegeven dat de motie niet uitvoerbaar was vanwege de tekst van het huidige artikel 50, lid 5. Waarom kiest de regering ervoor om niet de wettekst aan te passen zodat voldaan wordt aan de wens van beide Kamers? Indien de regering het «rekening en risico»-criterium wenst te hanteren, waarom wordt dit criterium dan niet in de wet gecodificeerd? Kan de regering aangeven waarom zij de zogenoemde «ontzorgconstructies», waarin een productie-installatie wordt verhuurd tegen een prijs die afhankelijk is van het aantal opgewekte kWh, niet gewenst vindt in het kader van de uitzondering van belastingplicht?

De regering heeft eerder aangegeven dat geen sprake is van opwekking voor «rekening en risico» van de verbruiker indien bij huur of lease van een productie-installatie «de verbruiker mede voor de hoeveelheid opgewekte elektriciteit betaalt». Betekent dit dat indien een huur- of leasevergoeding deels uit een opwekafhankelijk element bestaat, dit ertoe leidt dat de elektriciteit in het geheel niet voor rekening en risico van de verbruiker wordt geacht te zijn opgewekt?

De leden van de D66-fractie constateren dat de eis dat een lid van de coöperatie een natuurlijk persoon is, vervalt. Kan de regering bevestigen dat alle soorten rechtspersonen deel mogen nemen aan de coöperatie, zoals een nv, een stichting of zelfs een andere coöperatie? Geldt dit ook voor buitenlandse rechtspersonen?

In de memorie van toelichting bij de invoering van de kortingsregeling is aangegeven dat een coöperatie vrij is in het toedelen van de opgewekte elektriciteit in de zin van het huidige artikel 59a, lid 2, sub c, Wet belastingen op milieugrondslag. In de praktijk blijkt dat investeerders lid zouden willen worden van de coöperatie, zonder dat zij daadwerkelijk elektriciteit kunnen of willen afnemen. Is het in dat kader toegestaan aan een lid van de coöperatie geen elektriciteit toe te rekenen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de toepassing van de kortingsregeling?

De leden van de D66-fractie lezen dat op grond van het arrest Fuchs particuliere eigenaren van zonnepanelen die opgewekte energie tegen een vergoeding leveren op het elektriciteitsnet als ondernemer gelden voor de btw. Volgens de memorie van toelichting leidt het hiermee samenhangende recht op aftrek van btw en de werking van de kleine ondernemingsregeling tot een budgettaire derving van structureel 84 miljoen euro. Kan de regering een specificatie geven van de onderbouwing van de begrootte budgettaire derving?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering waarom zij bij de uitbreiding van het verlaagd tarief voor energiecoöperaties naar ondernemers de aanvullende eis heeft opgenomen dat een coöperatie niet voor

aanwijzing in aanmerking komt als een ondernemer voor meer dan 20% in de coöperatie of VvE. deelneemt. Waarom is er bij een aandeel van 20% of meer sprake van een overheersende beleidsbepalende invloed van een onderneming, zo vragen deze leden?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering aan te geven hoeveel lokale energiecoöperaties inmiddels een aanwijzing/goedkeuring hebben ontvangen. Deze leden begrijpen dat er veel initiatieven zijn, maar dat dat slechts enkele coöperaties goedkeuring hebben ontvangen. Deze leden wijzen op de situatie dat de meeste «postcoderoosinitiatieven» niet van de grond komen, onder meer vanwege een te lange en daardoor niet rendabele terugverdientijd. Is de regering bereid om de regeling verder uit te breiden, bijvoorbeeld door opwekking aan de rand van de postcoderoos toe te staan, verlenging van de termijn van tien jaar en een oplossing voor coöperaties met een kleinverbruikersaansluiting?

Overige maatregelen

Oudedagsvoorzieningen

De leden van de SP-fractie hebben enkele vragen over het fiscaal mogelijk maken van het eerder opnemen van een derdepijlerpensioen. Zo vragen zij hoeveel zelfstandigen een dergelijke pensioenvoorziening hebben. Tevens vragen zij de regering aan te geven hoeveel mensen naar verwachting gebruik zullen maken van deze mogelijkheid?

De leden van de CDA-fractie geven nogmaals aan dat ze de nettolijfrente een vreselijk compromis vinden. Nu de wetteksten van de nettolijfrente bekend zijn, een deel daarvan is in het Belastingplan opgenomen, blijkt des te meer hoe ingewikkeld de regeling is. Deze leden verwijzen daarbij ook naar het commentaar van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs en de SRA, die betwijfelen of er wel nettolijfrenten zullen worden aangeboden vanwege de hoge kosten en gecompliceerde regels. Wat vindt de regering van het veel eenvoudigere alternatief van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs van een verhoging van de algemene heffingskorting in box 3 voor inkomens boven de 100.000 euro?

Het ingewikkeldste aan de nettolijfrente is dat er een nettoloonbegrip gehanteerd wordt naast het fiscale (bruto) loonbegrip dat we reeds kennen. Dit met alle gevolgen van dien voor de pensioenoverzichten, inkomensafhankelijke regelingen of inkomensvergelijkingen, et cetera. Een ander probleem is dat de nettolijfrente internationaal een compleet onbekend fenomeen is en dat er dus allerlei problemen kunnen ontstaan met belastingverdragen. Veel belastingverdragen kennen een woonstaatsbepaling als het om pensioenen gaat. Wat gebeurt er als de nieuwe woonstaat niet bereid is van heffing af te zien over het nettopensioen? Deelt de regering de mening van de leden van de CDA-fractie dat bij emigratie dubbele belastingheffing dreigt?

De leden van de CDA-fractie vragen zich af of het in aanmerking nemen van rendement in box 3 wel prohibitief genoeg werkt. Slechts de oorspronkelijke situatie zonder nettolijfrente wordt hersteld. Bij afkoop van andere vormen van pensioen wordt revisierente berekend. Waarom geldt dit voor de nettolijfrente niet? Hoe wordt de box-3-sanctie toegepast als de belastingplichtige de nettolijfrente in het buitenland afkoopt?

De leden van de CDA-fractie vragen de regering de concept-uitvoeringsregeling van artikel 5.17f Wet Inkomstenbelasting 2001 aan de Kamer te doen toekomen.

De leden van de D66-fractie lezen dat vanaf 2015 voor zelfstandigen, die zijn aangesloten bij een beroepspensioenfonds of bedrijfstakpensioenfonds, de fiscale eis gaat gelden dat er sprake moet zijn van een

inkomensvervangende arbeidsongeschiktheidsuitkering om in aanmerking te komen voor het premievrij voortzetten van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Deze leden vragen of de regering kan toelichten wat hiervan de gevolgen zijn voor zelfstandigen? Hoe beoordeelt de regering het onderscheid tussen de behandeling van zelfstandigen die vóór 1 januari 2015 langdurig arbeidsongeschikt raken en zelfstandigen die op of na 1 januari 2015 langdurig arbeidsongeschikt worden? Deelt de regering de mening dat het toepassen van het zogenoemde Witteveenkader niet zou moeten leiden tot de introductie van belemmeringen voor zelfstandigen om in aanmerking te komen voor het premievrij voortzetten van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid?

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman vraagt de regering uitvoerig in te gaan op de kritische kanttekeningen van het Register Belastingadviseurs in hun commentaar van oktober 2014 over de fiscale oudedagsvoorzieningen, waaronder de nettolijfrente en het nettopen-sioen.

Aftrekbaarheid buitenlandse boeten

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd dat, naar aanleiding van hun eerdere schriftelijke vragen hierover, de regering met dit wetsvoorstel regelt dat buitenlandse boeten niet langer aftrekbaar zijn. Zij delen de opvatting van de regering dat de schade van een in het buitenland opgelegde boete aan een Nederlands bedrijf niet moet worden verminderd door middel van een belastingaftrek in Nederland.

De leden van de fractie van de SP verwelkomen de maatregelen met betrekking tot de aftrekbaarheid van buitenlandse boeten. Zij vragen de regering naar het budgettaire belang dat hiermee gemoeid is.

De leden van de CDA-fractie vinden het logisch dat buitenlandse boetes niet langer aftrekbaar zijn voor de vennootschapsbelasting.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met instemming kennisge-nomen van het voorstel voor aftrekbeperking van buitenlandse boeten. Zij vragen of de regering zicht heeft op de totale omvang van de buiten-landse boeten die momenteel jaarlijks worden afgetrokken van de belasting. Tevens vragen genoemde leden of de Belastingdienst voldoende mogelijkheden heeft om te kunnen bepalen wanneer sprake is van een buitenlandse boete.

Tier 1 voor verzekeraars

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de gelijke behandeling van verzekeraars en banken omtrent de kapitaal-eisen. Wel vragen deze leden de regering waarom met name zorgverzeke-raars veel hogere solvabiliteitseisen hanteren dan de richtlijn CRD IV voorschrijft. Wordt er met deze wijziging alleen een minimum gesteld of is het beter om een maximum aan solvabiliteitseisen te stellen? Aan welk maximum denkt de regering? Kan de regering de zorgverzekeraars niet op de te hoge solvabiliteit aanspreken? Welke mogelijkheden zijn er om er voor te zorgen dat de solvabiliteit, die is opgebouwd uit premies van verzekeringsplichtigen, teruggaat naar verzekerden, bijvoorbeeld via een lagere premie? Kan de regering de mogelijkheden op een rij zetten? De regering kondigt nadere regelgeving onder de richtlijn Solvabiliteit II aan. Wanneer komt deze nadere regelgeving? Kan de regering aangeven aan welke voorwaarden moet worden voldaan zoals die in de nog uit te brengen uitvoeringsverordening staan?

Btw-vrijstelling ziekenhuizen

De leden van de PvdA-fractie constateren dat voor het toepassen van de btw-vrijstelling voor het verplegen en verzorgen niet langer als voorwaarde wordt gesteld dat geen winst mag worden beoogd. Kan de regering toelichten waarom de voor sommige zorgaanbieders wel en voor andere zorgaanbieders niet geldende btw-vrijstellingen niet een bron zijn van oneerlijke concurrentie tussen deze zorgaanbieders? Wat is de geschatte omvang van de huidige btw-vrijstelling in de zorg?

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de btw-vrijstelling. Zij vragen zich wel af wat de redenen zijn waarom dit voorstel is gedaan getuige het feit dat er in het Belastingplan 2006 al over werd gesproken. Wel zien genoemde leden bezwaren omtrent het laten vallen van het winstoogmerk. Kan de regering aangeven wat de redenen zijn om nu toch de btw-vrijstelling toe te kennen? Wat waren de afgelopen negen jaren de bezwaren om dit niet te doen? Waarom zijn deze bezwaren nu niet meer van toepassing? Wat is de budgettaire derving van de btw-vrijstelling, aangezien dit niet in tabel 13 wordt weergegeven?

Gebruik taxatierapporten in de BPM

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de maatregelen omtrent het gebruik van taxatierapporten in de BPM. Zij vragen zich af aan welke andere voertuigen moet worden gedacht die niet langer gebruik hoeven maken van een taxatierapport. Kan hier een uitputtende lijst van worden gegeven? Wat is de reden dat de taxatierapporten niet geheel worden afgeschaft? Wat zijn de specifieke bezwaren tegen het afschaffen van het gebruik van taxatierapporten? Welke effecten heeft de maatregel specifiek op het aanpakken van fraude? Neemt dit toe of af met het gebruik van taxatierapporten? Aan welke termijn wordt gedacht omtrent het invoeren van de ministeriële regeling?

De leden van de CDA-fractie lijkt dit een zinnige maatregel.

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de misstanden met taxatierapporten vooral aan de orde zijn bij schade-auto's (te hoge afwaardering in verband met schade of gefingeerde schade). Waarom kiest de regering er dan voor om juist bij schade-auto's de mogelijkheid van waardebeoordeling via taxatierapporten in stand te laten, zo vragen deze leden?

Auto's met dubbele cabine

De leden van de PvdA-fractie hebben met instemming kennisgenomen van het voorstel van de regering om auto's met een dubbele cabine BPM en een hogere MRB te laten afdragen. Maar anders dan de opvatting van de regering zijn zij niet van mening dat huidige bezitters van dergelijke milieuvervuilende monstertrucks en het deel van de autobranche dat ze verkoopt, een heel jaar de tijd nodig hebben om zich op de maatregel voor te bereiden. Integendeel, genoemde leden vrezen voor een groot anticipatie-effect waarbij, als het voorstel van de regering doorgang ondervindt, in de loop van 2015 massaal Hummers zullen worden aangekocht. Kan de regering toelichten hoe zij in haar huidige voorstel dit anticipatie-effect vermijdt? Kan de regering voor de door haar genoemde modellen enkele rekenvoorbeelden geven, waaruit blijkt wat invoering van de voorgestelde wetswijziging voor bezitters van deze auto's betekent?

De leden van de SP-fractie hebben verheugd kennisgenomen van de maatregel omtrent auto's met een dubbele cabine. Zij vragen zich af waarom deze maatregel niet eerder is overwogen. Wat zijn de bezwaren tegen invoering per 1 januari 2015? Kan een overzicht worden gegeven van huidige en toekomstige situatie omtrent BPM-bedragen voor verschillende type wagens en het milieueffect? Wat voor positief milieueffect levert het op als deze auto's van het straatbeeld verdwijnen? Om hoeveel auto's gaat het specifiek?

De leden van de CDA-fractie zijn blij dat de regering deze maas in de wet wil dichtten. Het is duidelijk dat het BPM- en MRB-tarief voor vrachtwagens niet bedoeld is voor Hummers en andere auto's met een dubbele cabine. Als de lengte van de dubbele cabine groter is dan de laadbak, kwalificeren deze auto's vanaf 2016 als personenauto's. Voor de huidige auto's met dubbele cabine is het gat daarmee gedicht. Wat doet de regering als er bijvoorbeeld een Dodge Ram op de markt komt waarvan de laadbak net iets langer is dan de cabine?

De leden van de CDA-fractie vinden het onbestaanbaar dat een maas in de wet met een jaar overgangstermijn gedicht wordt, terwijl de eigenaren van een oldtimer op diesel of LPG, die bovendien op eigen kosten het Nederlandse mobiele culturele erfgoed onderhouden, per direct het volle pond moesten betalen. Waarom acht de regering de eigenaren van een Hummer belangrijker dan de eigenaren van een oldtimer?

Kan de regering nader uiteenzetten hoe gekomen is tot de raming van 1 miljoen euro? Is hierbij rekening gehouden met gedragseffecten, zoals export van de auto's? Gaat de maatregel alleen gelden voor nieuwe aankopen in de BPM of wordt de BPM tijdsevenredig herrekend?

De leden van de D66-fractie lezen dat door de wijziging van de definitie van personenauto auto's zwaarder dan 3.500 kg, met een dubbele cabine die feitelijk gebruikt worden voor het vervoer van personen, worden gekwalificeerd als personenauto en hierover zal motorrijtuigenbelasting en (bij nieuwe aanschaf) BPM verschuldigd zijn. Kan de regering bevestigen dat deze wijziging ook doorwerkt naar de bijtelling auto van de zaak? Wat betekent dit voor bestaande gevallen, zijn die ook vanaf 1-1-2016 bijtelling auto van de zaak verschuldigd?

Eén bankrekeningnummer

De leden van de CDA-fractie zijn zeer verheugd dat de maatregel één bankrekeningnummers niet meer gaat gelden voor de omzetbelasting. Deze leden betreuren het ten eerste dat de regering niet eerder heeft ingezien dat de maatregel overbodig is, aangezien de meeste ondernemers net hun bankrekeningnummer voor de omzetbelasting hebben doorgegeven met alle problemen van dien. De leden van de CDA-fractie ontvingen veel klachten van ondernemers die formulieren kregen die niet waren afgestemd op de situatie, die formulieren meerdere malen moesten opsturen, lang moesten wachten op respons en die moesten voldoen aan vereisten, zoals het opsturen van een kopie van het paspoort, die vooraf niet waren vermeld, maar pas werden vermeld bij het bellen naar de Belastingtelefoon.

Wat is de stand van zaken voor de rest van de maatregel één bankrekeningnummer? Graag een uitgebreid antwoord met de acties die het afgelopen jaar genomen zijn, de problemen die zijn ondervonden en de planning voor het komend jaar.

De leden van de D66-fractie merken op dat er uit de door banken verstrekte gegevens naar voren komt dat slechts het koppelen van NAW-gegevens aan de geboortedatum leidt tot fouten in de interne administratie. Deze leden vragen zich af in hoeverre het daar aan

toevoegen van het Burgerservicenummer (BSN) zou gaan leiden tot minder interne administratieve fouten?

Bijna een jaar geleden is de zogenoemde eenbankrekeningmaatregel in werking getreden. In het Belastingplan 2015 worden banken een informatieverplichting opgelegd. Waarom is deze wetswijziging nu nog nodig, terwijl de maatregel al een jaar in werking is? Was de noodzaak voor deze wetswijziging een jaar geleden nog niet bekend, vragen de leden van de fractie van de SGP?

Versnelde invordering toeslagen

De leden van de PvdA-fractie hebben in principe begrip voor de wens van de regering om de bevoegdheden van de Belastingdienst/Toeslagen bij de invordering van toeslagen uit te breiden. Wel willen zij voorkomen dat belanghebbenden in kwetsbare posities worden geconfronteerd met onnodig starre regelgeving. Kan de regering vanuit dat perspectief toelichten hoe in de praktijk de noodzaak bestaat tot versnelde invordering indien ten laste van de belanghebbende een vordering wordt gedaan als bedoeld in artikel 32, zesde lid, Awir, tenzij hij aannemelijk maakt dat het terug te vorderen bedrag kan worden verhaald? Kan de regering voor deze situatie enkele voorbeelden geven waaruit de noodzaak blijkt tot uitbreiding van de bevoegdheden van de Belastingdienst/Toeslagen?

Uitbreiden bevoegdheid toezichthouders toeslagen

Het kunnen betreden van plaatsen (niet zijnde woningen) is een vergaande bevoegdheid, die nodig kan zijn om fraude te bestrijden, maar deze dient wel zo nauw mogelijk omschreven te zijn in de wet. In dit voorstel, dat regelt dat voor de uitbetaling van toeslagen die mag gebeuren, staat nauwelijks een toelichting. De leden van de CDA-fractie vragen zich af of een bevoegdheid die de Belastingdienst alleen wil gebruiken voor kinderopvanginstellingen en gastouderbureaus wel moet gelden voor alle toeslagen. Waarom heeft de regering er niet voor gekozen om deze bevoegdheid te beperken tot de kinderopvangtoeslag?

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de regering voorstelt om de toezichthouders voor toeslagen ook een binnentredingsbevoegdheid toe te kennen. Zij missen echter een duidelijke onderbouwing waarom het toekennen van een dergelijke zware bevoegdheid noodzakelijk is. Genoemde leden vragen de regering hier nader op in te gaan en hierbij ook aan te geven of er alternatieven zijn overwogen voor deze maatregel.

Personeelsleningen

De leden van de PvdA-fractie zijn nog niet overtuigd dat de regering de huidige nihilwaardering voor personeelsleningen in de loonbelasting niet al per 1 januari 2015 kan aanpassen. Kan de regering nader motiveren waarom het in dit wetsvoorstel nog niet mogelijk is gebleken de fiscale behandeling van de rentekorting op dit punt aan te passen?

Kan de regering aangeven waarom het in Belastingplan 2015 een maatregel aankondigt die pas in de Fiscale Verzamelwet 2015 wordt voorgesteld, vragen de leden van de fractie van de SP? Is het niet haalbaar gebleken deze maatregel op te nemen in Belastingplan 2015?

In de Fiscale Verzamelwet komt de nihilwaardering in de loonbelasting voor de rentekorting voor personeel te vervallen. De leden van de

CDA-fractie vinden dit rijkelijk laat. Kan de regering aangeven waarom de wijziging zo ingewikkeld is dat deze pas bij de Fiscale Verzamelwet 2016 kan worden voorgesteld? Is het niet logisch dat bij personeelsleningen een zakelijke rente moet worden gerekend en dat het voordeel bij een lagere rente loon vormt? Hoe verhoudt dit zich tot de regeling producten eigen bedrijf in de werkkostenregeling?

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel Q

De leden van de CDA-fractie zijn verheugd met de uitbreiding van de aftrek weekenduitgaven gehandicapten tot verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding van de onder curatele gestelde persoon. Hiermee wordt een belangrijk knelpunt uit de praktijk opgelost. Zonder toelichting wordt echter ook de regeling beperkt tot de «ernstig gehandicapte». Wat is de bedoeling van deze wijziging? Kan de regering alsnog de toelichting op deze wijziging aan de Kamer doen toekomen? Waarom wordt de regeling beperkt? En nog belangrijker: wanneer is volgens de regering sprake van een «ernstig gehandicapte»? Hoe gaat de belastinginspecteur dit toetsen? Moet de desbetreffende persoon meervoudig gehandicapt zijn of heeft de inspecteur een lijst met ernstige handicaps en niet-ernstige handicaps?

Nota van wijziging

Kansspelbelasting

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de nota van wijziging. Deze leden lezen dat er wordt geregeld dat deelnemers aan casinospelen in de EU of EER niet zwaarder worden belast dan in Nederland voor deze spelen. Wat betekent dit in de praktijk en levert dit een budgettaire derving op? Hoe verhoudt deze nota van wijziging zich tot het wetsvoorstel om de wet op de kansspelen en de kansspelbelasting te wijzigen?

Blijkens de memorie van toelichting vindt de regering het wenselijk om een tweetal wijzigingen in het wetsvoorstel dat kansspelen op afstand reguleert, die geen direct verband houden met het doel van dat wetsvoorstel al per 1 januari 2015 te laten ingaan en daarom over te hevelen naar het onderhavige wetsvoorstel. De leden van de ChristenUnie-fractie vernemen graag wat hierbij de beweegredenen van de regering zijn. Zij vragen de regering waarom zij ervoor heeft gekozen om deelnemers aan kansspelen in het buitenland minder zwaar te belasten, aangezien dit tot een budgettaire derving leidt. Waarom is er niet voor gekozen om deze derving te dekken door een verhoging van de kansspelbelasting, zo vragen deze leden?

Samenloopvrijstelling van overdrachtsbelasting

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de termijn waarbinnen verkrijging van een onroerende zaak moet plaatsvinden om in aanmerking te komen voor toepassing van de samenloopvrijstelling op 1 januari 2015 wordt teruggebracht van 24 naar 6 maanden? Waarom is voor een structurele termijn van zes maanden gekozen en niet voor een termijn van bijvoorbeeld 12 of 24 maanden, zo vragen deze leden.

Voorts willen de leden van de ChristenUnie-fractie de regering nog twee casussen voorleggen aangaande de verkorting van termijnen met betrekking tot de overdrachtsbelasting. Op grond van het Belastingplan

2013 zijn in artikel 3 en 3a Uitvoeringsregeling Belastingen van Rechtsverkeer tijdelijk langere termijnen (respectievelijk 36 en 24 maanden) opgenomen die eindigen op 1 januari 2015. Welke termijn is nu van toepassing in de onderstaande twee gevallen, zo vragen deze leden?

Casus 1: A verwerft op 1 december 2014 een onroerende zaak. B verwerft dezelfde onroerende zaak op 1 december 2015. Geldt nu voor B op grond van de huidige tekst van artikel 3 Uitvoeringsbesluit nog steeds de termijn van 36 maanden omdat de vorige verkrijging heeft plaatsgevonden vóór 1 januari 2015 of geldt de termijn van zes maanden omdat B de onroerende zaak heeft verkregen ná 31 december 2014?

Casus 2: Een projectontwikkelaar heeft een nieuw kantoorpand per 1 december 2014 verhuurd. X verwerft dit pand op 1 december 2015. Geldt voor X nu op grond van de huidige tekst van artikel 3a Uitvoeringsregeling nog steeds de termijn van 24 maanden omdat de verhuur vóór 1 januari 2015 heeft plaatsgevonden? En zo ja, hoe kan worden vermeden dat bij een overdracht ná 1 januari 2015 in strijd met de waarheid door partijen wordt verklaard dat de verhuur of ingebruikneming reeds vóór 1 januari 2015 is aangevangen opdat men nog wil gebruikmaken van de termijn van 24 maanden? Wat voor controle dient de notaris hier te verrichten opdat partijen de waarheid spreken?

Overig

Welk bedrag wordt er geraamd en ingeboekt met de bijtelling voor zakelijk rijders in 2013, vragen de leden van de VVD-fractie? Kan hiervan een uitsplitsing worden gegeven naar de inkomsten per tarief (4, 7, 14, 20 en 25%)? En hoeveel rijders zitten er in welke categorie?

Genoemde leden willen graag weten of de vermogenstoetsen die gebruikt worden bij het toekennen van de verschillende soorten toeslagen ook geïndexeerd worden.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de btw-verleggingsregeling voor onderaannemers tot aanzienlijke problemen kan leiden. Als gevolg van de geldende uitzonderingen voor onderaanneming binnen de btw-verleggingsregeling betekent dit dat onderaannemers de btw in voorkomende gevallen langdurig moeten voorfinancieren, terwijl zij hiervoor vaak niet de financiële middelen hebben. Genoemde leden vragen de regering of zij kan toelichten wat hierdoor de omvang is van het liquiditeitsnadeel voor onderaannemers?

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de uitspraak van de rechtbank Breda, belastingkamer, die heeft geoordeeld dat de aan acupunctuurartsen opgelegde btw-heffing onterecht is². Kan de regering aangeven wat hiervan de verwachte budgettaire gevolgen zijn? Is de Belastingdienst voornemens tegen de uitspraak in hoger beroep te gaan? Zo ja, op welke gronden?

Momenteel zijn op media in print en digitaal verschillende btw-tarieven van toepassing, respectievelijk 6% en 21%. Dat leidt tot de vreemde situatie dat een digitaal krantenartikel anders wordt belast dan een papieren krantenartikel, terwijl ze vaak exact hetzelfde zijn. Deelt de regering de mening van genoemde leden dat het bestaande tariefverschil onwenselijk en moeilijk uitlegbaar is en misschien zelfs leidt tot marktverstoring? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze kunnen de tarieven meer naar elkaar toe worden gebracht? Wat zijn op dit vlak de inspanningen van andere Europese landen, zoals Frankrijk, Duitsland en België? Hoe belasten zij digitale en papieren media? Wat zijn de verwachte budgettaire gevolgen van het eventueel verlagen dan wel verhogen van één van beide tarieven om tot een uniform tarief te komen?

² <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBZWB:2014:6382>.

De leden van de SP-fractie vragen wat het bedrag is dat aan heffingskortingen wordt uitgekeerd? Hoe worden de heffingskortingen opgebracht; uit welke bronnen komen ze? Waar gaan de heffingskortingen precies naar toe; kan de regering per doelgroep uitsplitsen waar heffingskortingen worden «teruggegeven» aan burgers en bedrijven?

Hoe hoog zal het beslag van de heffingskortingen in 2015 zijn als het gaat om de bruto inkomsten van de premieheffing voor de Wet langdurige zorg (oude AWBZ-premie)? Hoeveel zal er aankomend jaar aan deze premie binnenkomen en hoeveel gaat er uiteindelijk naar het fonds voor langdurige zorg? Hoe hoog is de BIKK (bijdrage in de kosten van kortingen) vastgesteld? Hoe hoog zou de premie voor burgers zijn als er noch afroaming ten behoeve van de heffingskortingen zou plaatsvinden noch de BIKK zou plaatsvinden?

Is voor het Belastingplan ook het niet afroemen van de premies, zoals bij de AWBZ voor de heffingskortingen van belang?

De leden van de CDA-fractie herinneren zich het Algemeen Overleg op 16 januari 2014 over het eigenwoningforfait. Daarin werden drie toezeggingen gedaan, die bij het Belastingplan gestand gedaan zouden moeten worden:

Een overzicht van alle toekomstige wijzingen in tarieven, die nu al in de wet vastliggen. Dat overzicht zou er uiterlijk op Prinsjesdag liggen. In de toezeggingenbrief wordt gesteld dat het voor de schriftelijke behandeling zou zijn. De leden van de CDA-fractie zien er reikhalzend naar uit.

Een aantal scenario's over het eigenwoningforfait.

Een analyse of en hoe beleidsbesluiten eerder gepubliceerd kunnen worden.

Graag ontvangen de leden van de CDA-fractie per ommegaande de beloofde stukken.

Verder vinden de leden van de CDA-fractie de regeling voor de hypotheekrenteafrek nog steeds onuitlegbaar en niet bij te houden. Deze leden verwijzen hierbij ook naar het commentaar van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op de Wet maatregelen woningmarkt 2014, waarin zij schrijven dat de wetgeving (zelfs) voor adviseurs niet meer te begrijpen is. Er zouden stappen genomen zijn voor een betere communicatie. Welke stappen en voorbeeldsituaties staan nu online, zoals toegezegd door de Minister voor Wonen en Rijksdienst en de Staatssecretaris van Financiën? En waar blijft de handleiding voor moeilijke gevallen, zo vragen de leden van de CDA-fractie?

Het valt de leden van de CDA-fractie op dat de regering zo weinig vermeldt over de accijnzen. Dat kan natuurlijk een doel op zich zijn, maar toch hadden de leden van de CDA-fractie ten minste een toelichting verwacht op de sterk naar beneden bijgestelde ramingen en de keuze om alsnog te indexeren. Kan de regering die geven? Kan de regering tevens reageren op het voorstel van VNO-NCW om een beleidskader op te stellen voor aanpassingen van de accijnstarieven in de toekomst?

Wat hebben de maatregelen uit het vorige Belastingplan opgeleverd, met name de accijnzen, de tweede ronde crisisheffing, de oldtimermaatregel en de verlaging van het box 2-tarief, zo vragen de leden van de CDA-fractie? Hoe kan het dat de kosten van de aftrek van pensioenpremie's nog maar dalen met 300 miljoen euro? Wat was er eerst geraamd en begroot in het regeerakkoord en waarom is de raming nu bijgesteld?

Klopt het dat de bedrijfsopvolging bij leven van een vastgoedonderneming, die ook als onderneming kwalificeert, wel gefaciliteerd is in de inkomstenbelasting en de schenk- en erfbelasting, maar dat dit voordeel grotendeels teniet gedaan wordt door het ontbreken van een faciliteit in de overdrachtsbelasting? Zo ja, hoe beoordeelt de regering deze situatie?

Is artikel 15, eerste lid, onderdeel b van de Wet op belastingen van rechtsverkeer (Wbr) van toepassing op de overdracht van een vastgoedonderneming in de vorm van een bv? Zo nee, welke rechtvaardiging bestaat er om ondernemingen in een bv anders te behandelen dan andere ondernemingen waarop artikel 15, eerste lid, onderdeel b, Wbr wel kan worden toegepast?

De leden van de D66-fractie vragen naar de mogelijkheid om in het Belastingplan voortaan een overzicht op te nemen met alle wijzigingen die in het betreffende jaar in werking zullen treden, zodat het cumulatieve effect inzichtelijker wordt gemaakt.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering wat de hoogte is van de jaarlijkse btw-teruggaaf in relatie tot de aankoop van een vakantiewoning, waarbij de koper zich kan melden als ondernemer ter zake van de verhuur van (slechts) één vakantiewoning.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen wat de opvatting is van de regering over de zogenoemde erfpachtconstructies waarbij een eigen woning wordt overgedragen en aan de voormalige eigenaar een erfpachtrecht (en opstalrecht) met betrekking tot de woning wordt toegekend? Acht de regering het toelaatbaar dat in dergelijke gevallen de canon kan worden afgetrokken voor de inkomstenbelasting, zo vragen deze leden? Kan de regering een inschatting maken hoe vaak dergelijke constructies zijn toegepast en hoeveel belastinginkomsten hiermee zijn gemoeid? Moet hier niet dringend reparatiewetgeving worden voorgesteld?

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat in de literatuur onder meer de volgende vragen zijn gerezen met betrekking tot de belastingrente bij erfenissen:

Is het juist dat door artikel 30g lid 3 AWR een erfgenaam kan worden geconfronteerd met belastingrente ook al heeft hij tijdig aangifte voor de erfbelasting gedaan, ofwel binnen acht maanden na het overlijden? En zo ja, waarom wordt er geen belastingrente geheven als er tijdig aangifte wordt gedaan voor de inkomstenbelasting?

Klopt de veronderstelling dat een erfgenaam belastingrente alleen kan worden voorkomen door binnen drie maanden en drie weken na het overlijden aangifte te doen voor de erfbelasting dan wel binnen vier maanden en drie weken een verzoek te doen tot het opleggen van een voorlopige aanslag?

Kan belastingrente nimmer worden vermeden bij een verkrijging van een erfenis onder een opschortende voorwaarde omdat het tijdvak waarover belastingrente wordt berekend direct gaat lopen bij het in vervulling gaan van de voorwaarde? En wordt er in dergelijke gevallen geen belastingrente teruggegeven bij de persoon die door vervulling van de voorwaarde zijn aanspraak op de erfenis verliest?

Over welke periode wordt de belastingrente berekend als een kind na bijvoorbeeld vier jaar na het overlijden een beroep doet op zijn legitieme portie? Geldt hier nog een andere behandeling ten opzichte van andere erfrechtelijke wilsrechten?

De Hoge Raad heeft onlangs geoordeeld dat geen recht bestaat op aftrek van rente voor de inkomstenbelasting zolang nog geen aanvang is gemaakt met de bouw van een woning omdat een bouwka­vel volgens het spraakgebruik niet kan worden aangemerkt als een «woning in aanbouw» als bedoeld in artikel 3.111 lid 3 Wet Inkomstenbelasting 2001 (HR 3 oktober 2014, nrs 13/00471 en 13/00711). Weliswaar merkt de Hoge Raad op dat de verwerving van bouw­kavels wordt bemoeilijkt ten opzichte van andere gevallen, maar de Hoge Raad ziet geen ruimte om het begrip

«woning in aanbouw» ruim uit te leggen. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of de regering van mening is dat het arrest van invloed kan zijn op de niet-afrekbaarheid van 1) bouwrente en 2) de kosten die verband houden met de hypotheekvestiging. Is de regering voornemens om de wet op dit punt spoedig aan te passen, zo vragen deze leden?

De regering heeft aangekondigd de schenkingsvrijstelling van 100.000 euro als bedoeld in artikel 33a Successiewet 1956 niet te verlengen na 1 januari 2015. In dat verband hebben de leden van de ChristenUnie-fractie de volgende vragen:

Is het juist hetgeen de NVB (Vereniging voor ontwikkelaars en bouwondernemers) heeft geschreven dat kopers van een nieuwbouwwoning thans feitelijk niet meer in aanmerking komen voor de schenkingsvrijstelling omdat de bouwtermijnen na 1 januari 2015 vervallen? En zo ja, waarom geldt er geen probleem als de schenking wordt besteed aan onderhoud of verbetering van de eigen woning omdat in die gevallen een ontbindende voorwaarde aan de schenking mag worden gekoppeld in plaats van een opschortende voorwaarde? Is het niet mogelijk om artikel 5 Uitvoeringsregeling schenk- en erfbelasting zodanig aan te passen dat voor alle gevallen een ontbindende voorwaarde geldt? Dan hoeft zich ook niet meer de merkwaardige situatie voor te doen dat artikel 12 Successiewet 1956 van toepassing is als de schenker overlijdt voordat de opschortende voorwaarde in vervulling is gegaan (zie Stubbé in FBN 2014/35).

Is het juist dat de schenkingsvrijstelling van artikel 33a Successiewet 1956 van toepassing blijft als vóór 1 januari 2015 een schenking voor een verbouwing wordt gedaan terwijl de eigen woning na 1 januari 2015 wordt verworven mits binnen de daarvoor geldende termijn de verbouwing plaatsvindt?

Moeten door het arrest van de Hoge Raad inzake artikel 3.111 lid 3 Wet Inkomstenbelasting 2001 (HR 3 oktober 2014, nrs 13/00471 en 13/00711) de eerste bouwactiviteiten vóór 1 januari 2015 hebben plaatsgevonden indien de begiftigde met behulp van een schenking een bouwkaft heeft gekocht?

Nu de termijn in artikel 3.111 lid 3 Wet Inkomstenbelasting 2001 thans structureel wordt verlengd naar drie jaren, moet de termijn van twee jaar in artikel 5.a.2 Uitvoeringsregeling schenk- en erfbelasting dan niet hierop worden aangepast aangezien in deze bepaling wordt verwezen naar artikel 3.111 lid 3 Wet Inkomstenbelasting 2001?

Thans geldt de vrijstelling van artikel 33a Successiewet ook voor restschulden die vóór 29 oktober 2012 zijn ontstaan. In artikel 33 sub 5 en 6 Successiewet 1956 is dit per abuis niet geregeld (er wordt daarin verwezen naar artikel 3.120a Wet Inkomstenbelasting 2001). Wordt deze omissie nog hersteld?

In het rapport van de Commissie Van Dijkhuizen is aandacht besteed aan de effectiviteit van de giftenaftrek. Over de giftenaftrek staat daar het volgende geschreven: «*Het bleek dat mensen die in een hoog marginaal tarief vallen en dus meer belastingvoordeel per gegeven euro genieten niet meer geven dan mensen die in een lager tarief vallen.*» Is in het onderzoek gekeken naar het verschil in tarieven van belastingschijven of naar de marginale belastingdruk, waarin ook aftrekposten en toeslagen zijn meegenomen, vragen de leden van de SGP-fractie? Vindt de regering dat bij evaluaties van de giftenaftrek met het daadwerkelijke marginale tarief rekening gehouden zou moeten worden om te bepalen of de verschillen in tarieven gevolgen hebben voor de hoogte van de giften?

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman betreurt de beëindiging van de eenmalige schenkingsvrijstelling van 100.000 euro ten behoeve van de eigen woning. Belangenorganisaties, waaronder de Vereniging Eigen Huis en Bouwend Nederland hebben gewezen op het positieve

effect van deze regeling op de woningmarkt, woningbouw, en renovatie van woningen. Dit lid pleit voor voortzetting van deze succesvolle regeling.

Ook wijst dit lid op een aanvullend argument van de Nederlandse Orde van belastingadviseurs (NOB). In de praktijk bestaat behoefte aan verlenging van de regeling tot 2016 voor situaties waarin de maximale schenking wordt gebruikt voor aflossing van een hypothecaire lening bij een bank. Door spreiding over twee jaren (2014 en 2015) kan boeterente van de bank bij vervroegde aflossing worden gematigd, omdat dan tweemaal gebruik gemaakt kan worden van de maximale boetevrije aflossingsruimte (in een jaar). Deze boete bedraagt doorgaans 10 á 20% van de oorspronkelijke hypotheeksom, dus het gaat om aanzienlijke bedragen. Graag een gemotiveerde reactie van de regering op het ter zake vermelde in de brief van NOB van 6 oktober jl.

Ook vraagt het aan het woord zijnde lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman, een reactie van de regering op de suggestie van de Vereniging van Estate Planners in het Notariaat (EPN) in hun commentaar van 29 september 2014, om een «repeterende schenkingsvrijstelling» fiscaal mogelijk te maken, die de woningmarkt verder kan stimuleren. Het fiscaal mogelijk maken van de repeterende schenking, lijkt genoemd lid ook sympathiek, om dat deze mogelijkheden biedt voor schenkers die niet in één keer een groot bedrag kunnen schenken.

Het lid van de fractie 50PLUS / Baay-Timmerman vraagt de regering om een reactie op de brief d.d. 1 oktober jl. van SRA betreffende de problematiek rond het pensioen in eigen beheer DGA, en in het bijzonder de fiscale waarderingsbeperkingen.

Dit lid vraagt de regering om een uitvoerig commentaar op het voorstel van de NOB, in haar commentaar van 6 oktober jl., om de nu opgetuigde ingewikkelde en moeilijk te doorgronden wetgeving ter zake van de nettolijfrente en het nettopensioen te vervangen door een generieke verhoging van de algemene heffingskorting in box 3 voor personen met een inkomen van meer dan 100.000 euro. Kan de regering aangeven, wat naar haar oordeel de voor- en nadelen kunnen zijn van een vervangende generieke verhoging van de algemene heffingskorting?

Op grond van artikel 1a lid 4 Successiewet 1956 worden inwonende mantelzorgers die in het jaar voorafgaande aan het overlijden het mantelzorgcompliment als bedoeld in artikel 19a Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) hebben ontvangen aangemerkt als partner en genieten zij de partnervrijstelling voor de erfbelasting.

Met de invoering van de WMO 2015 met ingang van 1 januari 2015 verdwijnt het mantelzorgcompliment. Artikel 1a lid 4 Successiewet 1956 wordt vooralsnog niet aangepast. Graag zou het aan het woord zijnde lid de volgende vraag bevestigend zien beantwoord:

Is het juist dat in het kalenderjaar 2015 de vrijstelling erfbelasting ten behoeve van mantelzorgers nog toepassing kan vinden als er sprake is van een overlijden in 2015 en de betreffende mantelzorger in verband met in 2014 verleende zorg het mantelzorgcompliment heeft ontvangen?

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck